

NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMÄT TEHTÄVÄT⁸²

Kirjoitettu maalis- ja huhtikuussa 1918

*Julkaistu huhtikuun 28 pnä 1918
„Pravda” lehden 83. ja „Izvestija VTsIK”
lehden 85. numerossa
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan
Moskovassa v. 1918 ilmestyneen
kirjusen: N. Lenin. „Neuvostovallan
lähimmät tehtävät”
2. painoksen tekstistä, joka on
tarkastettu käsikirjoituksen mukaan*

VENÄJÄN NEUVOSTOTASAVALLAN ULKOPOLIITTINEN ASEMA JA SOSIALISTISEN VALLANKUMOUKSEN PERUSTEHTÄVÄT

Saavutettu rauha, niin rasittava ja niin epävakaa kuin se onkin, antaa Venäjän Neuvostotasavallalle tilaisuuden keskittää määrätyn ajaksi voimansa sosialistisen vallankumouksen tärkeimpään ja vaikeimpaan puoleen, nimittäin organisaatiotehtävän ratkaisemiseen.

Tämä tehtävä on asetettu selvästi ja täsmällisesti kaikille työtätekeville ja sorretuille joukoille sen päätöslauselman 4. kappaleessa (4. osassa), jonka Moskovassa pidetty Neuvostojen ylimääräinen edustajakokous hyväksyi maaliskuun 15 p:nä 1918,— päätöslauselman siinä kappaleessa (eli siinä osassa), jossa puhutaan työtätekevien itsekurista ja armottomasta taistelusta kaaosta ja sekasortoa vastaan*.

Venäjän Neuvostotasavallan saavuttaman rauhan epävakaisuus ei johdu tietenkään siitä, että tämä tasavalta aikoo nyt aloittaa sotatoimet uudestaan: porvarillisia vastavallankumouksellisia ja heidän säestäjiään (menševikkejä y.m.) lukuunottamatta ei ainoakaan syyntakeinen poliitikko ajattele sellaista. Rauhan epävakaisuus johtuu siitä, että imperialistisissa valtioissa, jotka rajoittavat Venäjää lännessä ja idässä ja joilla on tavattoman suuria sotavoimia, voi minä hetkenä hyvänsä saada yliotteen Venäjän hetkellisen heikkouden houkutteleva ja sosialismia vihaavien ryöstönhaluisten kapitalistien yllyttämä sotapuolue.

Tällaisen asiointilan vallitessa meille tarpeellisen rauhan reaalisenä eikä paperilla olevana takeena on vain

* Ks. tätä osaa, s. 186. *Toim.*

imperialististen valtakuntien välinen eripuraisuus, joka on kehittynyt huippuunsa ja ilmenee toisaalta siinä, että Länessä on jälleen alkanut kansojen imperialistinen teurasutus, ja toisaalta siinä, että Japanin ja Amerikan välinen imperialistinen kilpailu Tyynen valtameren ja sen rannikon herruudesta on kärjistynyt äärimmilleen.

On ymmärrettävää, että näin heikosti suojatun sosialistisen Neuvostotasavaltamme ulkopoliittinen asema on tavattoman kestämaton ja ehdottoman kriittillinen. Meidän on ponnistettava äärimmilleen kaikki voimamme käyttäksemme asiainkulun meille suomaa hengähdystaukoa niiden syvien haavain parantamiseen, joita sota on viiltänyt Venäjän yhteiskunnan elimistöön, ja maan talouden kehittämiseen, jota ilman ei voi olla puhuttakaan mistään vakavasta puolustuskunnan kohottamisesta.

Ymmärrettävää on sekin, että useiden syiden johdosta viivästynyttä Lännen sosialistista vallankumousta me voimme tositeolla jouduttaa vain sikäli, mikäli kykenemme täyttämään ratkaistavaksemme asetetun organisaatiotehtävän.

Ensi vuorossa ratkaistavanamme olevan organisaatiotehtävän menestyksellisen täyttämisen perusehto on se, että kansan poliittiset johtajat, s.o. Venäjän kommunistisen (bolshevikkien) puolueen jäsenet samoin kuin työtätekevien joukkojen kaikki valveutuneet edustajatkin, käsittäisivät täydellisesti sen peruseroavuuden, mikä tässä suhteessa on olemassa entisten porvarillisten ja nykyisen sosialistisen vallankumouksen välillä.

Porvarillisissa vallankumouksissa työtätekevien joukkojen perustehtävänä on ollut negatiivisen eli feodalismia, monarkiaa ja keskiaikaisuutta hävittävän työn suorittaminen. Uuden yhteiskunnan perustamiseksi suoritettavan positiivisen eli luovan työn on tehnyt väestön omistava, porvarillinen vähemmistö. Ja se on tehnyt tämän työn työläisten ja köyhien talonpoikain vastarinnasta huolimatta verrattain helposti ei ainoastaan siksi, että pääoman riistämien joukkojen vastarinta oli silloin näiden joukkojen hajanaisuuden ja kehittymättömyyden vuoksi sangen heikkoa, vaan myös siksi, että anarkisesti rakentuneen kapitalistisen yhteiskunnan järjestävänä perusvoimana ovat luonnonvoimaisesti yhä laajemmiksi ja syvemmiksi kehittyvät markkinat, kansalliset sekä kansainväliset.

1

Мечта о зедарак Советноу Власту

В Казодукинъ акадѣмїи?

«Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta «Teesit Neuvostovallan tehtävistä nykyhetkellä».—Maalis- ja huhtikuu 1918.

1. Тавардарга доувармонъ ^{соды} иеру, — кавардарга ко
веса соу жиндоронъ * коо иво кавармонъ, — прови-
окав советская реинжиута понукав доувармонъ
ка ивдоргоо брешъ саредоурунъа евоо саио ка
варватимей доурунъ ³ и прудитимей ² советскоу-
законъ ревансионъ; ивоко: ка задартъ оурану-
ажиаконъ.

Ива задана иво * жорво каварката крѣд
веса прудитимейа и прудитимейа ивокоо в
4-ои адуитъ (4-ои вагъ) ревансионъ, ивокоо ивоко
1918 г. ка ивокоо ревансионъ советъ, —
в жорво адуитъ (куо 5 жорво вагъ) ревансионъ, ивоко
реван * самодречанникъ прудитимейа * о брешъ
иждноу брешъ * кавоо * доувармонъ.

Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta
„Teesit Neuvostovallan tehtävistä nykyhetkellä”.—Maalis- ja huhtikuu 1918.

Pienennetty

Proletariaatin ja sen johtaman talonpoikaisköyhälistön perustehtävänä jokaisessa sosialistisessa vallankumouksessa — siis myös lokakuun 25 p:nä 1917 aloittamassamme Venäjän sosialistisessa vallankumouksessa — on sitävästoin positiivinen eli luova työ sellaisten uusien organisaatiosuhteiden tavattoman monimutkaisen ja hienon verkoston luomiseksi, jotka käsittävät kymmenien miljoonien ihmisten toimeentulolle välttämättömien tuotteiden suunnitelmallisen tuotannon ja jakelun. Tällainen vallankumous voidaan suorittaa menestyksellisesti vain silloin, kun väestön enemmistö, ennen kaikkea työtätekevien enemmistö tekee itsenäisesti historiaa luovaa työtä. Sosialistisen vallankumouksen voitto on taattu vain siinä tapauksessa, jos proletariaatti ja talonpoikaisköyhälistö kykenevät olemaan kyllin valvutuneita, aatteellisia, itseuhrautuvaisia ja sitkeitä. Me olemme täyttäneet vain pienen osan vaikeasta tehtävästä luomalla uudentyyppisen, neuvostotyyppisen valtion, joka antaa työtätekeville ja sorretuille joukoille mahdollisuuden osallistua toimeliaasti uuden yhteiskunnan itsenäiseen rakennustyöhön. Kaikkein vaikeinta tulee olemaan taloudellisella alalla: on toteutettava tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskeva mitä tiukin yleinen tilinpito ja valvonta, on kohotettava työn tuottavuutta ja *todella yhteiskunnallistettava* tuotanto.

Nykyään Venäjän hallituspuolueena olevan bolshevikki-puolueen kehitys osoittaa erittäin havainnollisesti, minkä luontoinen on se historiallinen murroskausi, jota me elämme ja joka muodostaa nykyisen poliittisen ajankohdan erikoisuuden sekä vaatii Neuvostovallalta uutta orientoitumista, s. o. uusien tehtävien asettamista uudella tavalla.

Kaikkien tulevaisuuden puolueiden ensimmäisenä tehtävänä on saada kansan enemmistö vakuuttumaan ohjelmansa ja taktiikkansa oikeellisuudesta. Tämä tehtävä oli etualalla niin tsaarivallan aikana kuin myös sinä kautena, jolloin Tshernovit ja Tseretelit hieroivat sovintoa Kerenskien ja Kishkinien kanssa. Tämä tehtävä, jota tietenkään ei ole vielä suoritettu lähimainkaan loppuun (ja jota ei koskaan voidakaan suorittaa loppuun asti), on nyt pääpiirteisään ratkaistu, sillä suurin osa Venäjän työläisistä ja talonpojista, kuten Neuvostojen viimeinen Moskovassa pidetty

edustajakokous eittämättömästi osoitti, on selvästi bolshevikkien puolella.

Toisena puolueemme tehtävänä oli poliittisen vallan valtaaminen ja riistäjien vastarinnan nujertaminen. Tätäkään tehtävää ei ole suinkaan suoritettu loppuun asti, ja sitä ei voida olla ottamatta huomioon, sillä monarkistit ja kadetit toisaalta ja heidän säestäjänsä ja häntyrinsä, menshevikit ja oikeisto-eserrät toisaalta yrittävät edelleenkin liittyä yhteen kukistaakseen Neuvostovallan. Mutta riistäjien vastarinnan nujertamisen tehtävä on pääosaltaan jo ratkaistu vuoden 1917 lokakuun 25 pn ja vuoden 1918 helmikuun (likimäärin) välisenä aikana eli ennen Bogajevskin antautumista.

Nyt nousee päiväjärjestykseen kolmas vuoronperäinen ja nykyisen ajankohdan omalaatuisuuden muodostava tehtävä — Venäjän *hallinnan* järjestäminen. Me tietenkin asetimme tämän tehtävän ja ryhdyimme sitä ratkaisemaan heti vuoden 1917 lokakuun 25 pn jälkeisenä päivänä, mutta niin kauan kuin riistäjien vastarinta pukeutui vielä avoimen kansalaissodan muotoon, *ei hallintatehtävä voinut tulla keskeiseksi, perustehtäväksi.*

Nyt siitä on tullut sellainen. Me, bolshevikkipuolue, *olemme saaneet Venäjän vakuuttumaan. Me olemme valloittaneet Venäjän rikkailta köyhille, riistäjiltä työtätekeville.* Nyt meidän täytyy *hallita Venäjää.* Ja nykyisen ajankohdan omalaatuisuus ja vaikeus on siinä, että ymmärrettäisiin, *miten merkityksellistä on siirtyä* sellaisesta päätehtävästä kuin kansan vakuuttamisesta ja riistäjien sotilaallisesta nujertamisesta sellaiseen päätehtävään kuin *hallintaan.*

Sosialistinen puolue on ensi kerran maailman historiassa ehtinyt viedä pääpiirteissään loppuun vallan valtaamisen ja riistäjien kukistamisen tehtävän ja *ryhtyä välittömästi* toteuttamaan *hallintatehtävää.* On saatava aikaan se, että me olisimme tämän sosialistisen kumouksen mitä vaikeimman (ja mitä kiitollisimman) tehtävän ansiokkaita täyittäjiä. On *ajateltava sitä,* että menestyksellistä hallintatyötä varten tarvitaan, *paitsi* vakuuttamisen taitoa, *paitsi* taitoa voittaa kansalaissodassa, myös *käytännöllisen järjestämisen* taitoa. Se on vaikein tehtävä, sillä kysymys on monien kymmenien miljoonien ihmisten elämän mitä syvimpien, taloudellisten perustojen järjestämisestä uudella tavalla.

Ja se on kaikkein kiitollisin tehtävä, sillä vasta sen *jälkeen*, kun se on ratkaistu (pää- ja peruspiirteissään), voidaan sanoa, että Venäjistä *on tullut* ei vain neuvostotasavalta, vaan myös sosialistinen tasavalta.

AJANKOHDAN YLEINEN TUNNUS

Edellä hahmoteltu objektiivinen tilanne, jonka ovat saaneet aikaan tavattoman raskas ja kestämaton rauha, mitä vaikein rappiotila, työttömyys ja nälänhätä, jotka sota ja porvariston (Kerenskin ja häntä kannattaneiden menshevikkien ja oikeistoeserrien) herruus ovat jättäneet meille perinnöksi, kaikki tämä on kiertämättömästi aiheuttanut sen, että laajat työtätekevät joukot ovat väsyneet äärimmilleen ja että niiden voimat ovat jopa ehtyneetkin. Nämä joukot vaativat tiukasti — eivätkä voi olla vaatimatta — tietynlaista lepoa. Päiväjärjestyksessä on sodan ja porvariston isännöimisen seurauksena luhistumistilaan joutuneiden tuotantovoimien uudistaminen; — niiden haavojen parantaminen, joita ovat aiheuttaneet sota, tappio sodassa, keinottelu ja porvariston yritykset palauttaa valtaan kukistetut riistäjät; — maan talouden kehittäminen; — välttämättömimmän järjestyksen tiukka varjeleminen. Saattaa tuntua paradoksilta, mutta edellä mainittujen objektiivisten seikkojen vuoksi on tosiasiaa kuitenkin aivan eittämättä, että tänä ajankohtana Neuvostovalta voi turvata Venäjän siirtymisen sosialismiin vain siinä tapauksessa, jos se porvariston, menshevikkien ja oikeistoeserrien vastustuksesta huolimatta ratkaisee käytännöllisesti juuri nämä yhteiskunnallisen olemassaolon säilyttämisen alkeelliset ja alkeellisimmat tehtävät. Näiden alkeellisimpien tehtävien toteuttaminen käytännössä ja ensimmäisten sosialismiin tähtäävien toimenpiteiden organisatoristen vaikeuksien voittaminen muodostavat nyt, nykyisen tilanteen konkreettisten erikoisuuksien vuoksi ja kun on olemassa Neuvostovalta maan yhteiskunnallistamista, työväenvalvontaa y.m.s. koskevine lakeineen, saman mitalin kaksi puolta.

Pidä säännöllisesti ja huolellisesti tiliä varoista, isännöi säästäväisesti, älä laiskottele, älä varasta, noudata mitä ankarinta työkuria, — juuri nämä tunnukset, joita vallankumoukselliset proletaarit pitivät aivan oikeutetusti pilkkanaan silloin, kun porvaristo verhosi näillä puheilla

herruuttaan, riistäjien luokan herruutta,— juuri ne tulevat nyt porvariston kukistamisen jälkeen ajankohdan päivän-tärkeiksi ja tärkeimmiksi tunnuksiksi. Ja se, että työtätekevät *joukot* toteuttavat käytännössä näitä tunnuksia, on toisaalta *ainoa* keino imperialistisen sodan ja imperialististen saalistajain (Kerenski etunenässään) puolikuoliaaksi raatelemaan maan pelastamiseksi, ja toisaalta se, että *Neuvostovalta* toteuttaa käytännössä näitä tunnuksia menettelytapoihinsa ja lakeihinsa nojautuen, on välttämätöntä ja *riittävää* sosialismin lopullista voittoa varten. Juuri tätä eivät kykene käsittämään ne, jotka kieltäytyvät halveksuen asettamasta etualalle noin „kuluneita” ja „arkipäiväisiä” tunnuksia. Pientalonpoikaismaahan, missä vasta vuosi sitten kukistettiin tsaarivalta ja vähemmän kuin puoli vuotta sitten vapauduttiin Kerenskeistä, on luonnollisesti jäänyt huomattavasti alkuvoimaista anarkismia, jota jokaisen pitkäaikaisen ja taantumuksellisen sodan mukanaan tuoma raaistuminen ja villiintyminen on voimistanut, ja on syntynyt huomattavasti epätoivon ja aiheettoman katkeruuden mielialoja; kun tähän lisätään vielä porvariston lakeijain (menshevikkien, oikeistoieserrien y.m.) provokatorinen politiikka, niin on täysin selvää, kuinka kauan ja sitkeästi on parhaiden ja valveutuneimpien työläisten ja talonpoikain ponnisteltava, että joukkojen mielialassa tapahtuisi täydellinen käänne ja että ne ryhtyisivät säännölliseen, täysipainoiseen ja kurinalaiseen työhön. Vain tämä köyhälistöjoukkojen (proletaarien ja puoliproletaarien) ryhtyminen työhön voi johtaa lopulliseen voittoon porvaristosta ja varsinkin kaikkein sitkeimmästä ja monilukuisimmasta talonpoikaisporvaristosta.

PORVARISTOA VASTAAN KÄYTÄVÄN TAISTELUN UUSI VAIHE

Porvaristo on meillä voitettu, mutta sitä ei ole vielä kiskottu pois juurineen, sitä ei ole vielä hävitetty eikä edes nujerrettu lopullisesti. Sen vuoksi päiväjärjestyksessä on porvaristoa vastaan käytävän taistelun uusi, korkeampi muoto, siirtyminen kapitalistien jatkuvan pakkoluovuttamisen yksinkertaisesta tehtävästä paljon monimutkaisempaan ja vaikeampaan tehtävään — sellaisten olojen luomiseen, joiden vallitessa porvaristoa ei voisi olla olemassa eikä

syntyä uudestaan. On selvää, että tämä tehtävä on paljon vaativampi ja että ilman sen ratkaisemista ei vielä ole sosialismia.

Jos tarkastelemme asioita Länsi-Euroopan vallankumousten mittapuun mukaan, niin me olemme nyt likimain sillä tasolla, mikä siellä saavutettiin vuonna 1793 ja vuonna 1871. Meillä on täysi oikeus olla ylpeitä siitä, että olemme kohonneet tälle tasolle ja eräässä suhteessa menneet epäilemättä jonkin verran pitemmällekin, nimittäin: olemme säätäneet dekreetillä ja pystyttäneet kaikkialla Venäjällä korkeamantyyppisen valtion — Neuvostovalian. Mutta me emme voi missään tapauksessa tyytyä saavuttamaamme, sillä sosialismiin siirtymisen me olemme vasta alkaneet ja tärkeintä *tässä* suhteessa emme ole *vielä* tehneet.

Tärkeintä on tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan mitä säännöllisimmän tilinpidon ja mitä ankarimman valvonnan järjestäminen niin, että koko kansa olisi siinä mukana. Mutta niissä tuotantolaitoksissa ja talouden niillä aloilla ja puolilla, jotka me olemme ottaneet pois porvaristolta, emme ole *vielä* järjestäneet tilinpitoa ja valvontaa, vaikka ilman sitä ei voi olla puhuttakaan sosialismin käytäntöönottamisen toisesta ja yhtä oleellisesta, aineellisesta ehdosta, nimittäin: työn tuottavuuden kohottamisesta yleiskansallisessa mitassa.

Sen vuoksi tämän hetken tehtävää ei voida määritellä yksinkertaisella kaavalla: on jatkettava hyökkäystä pääomaa vastaan. Siitä huolimatta, että me emme ole tietysti vielä nujertaneet lopullisesti pääomaa ja että tätä työtekevien vihollista vastaan on edelleenkin jatkettava ehdottomasti hyökkäystä, siitä huolimatta tuollainen määritelmä olisi epätarkka, epäkonkreettinen, siinä ei tulisi otetuksi huomioon tämän hetken *omalaatuisuutta*, jolloin *pitemmälle menevän* menestyksellisen hyökkäyksen etuja silmälläpitäen hyökkäys on *tällä kertaa* „keskeytettävä”.

Tätä voidaan selittää vertaamalla meidän asemaamme pääomaa vastaan käymässämme sodassa sellaisen voitokkaan sotajoukon asemaan, joka on miehittänyt esimerkiksi puolet tai kaksi kolmasosaa vihollisen alueesta ja jonka on sitten pakko keskeyttää hyökkäyksensä kootakseen voimiaan, lisätäkseen sotatarvikevarastojaan, korjatakseen ja lujittaakseen huoltolinjojaan, rakentaakseen uusia varastoja, kuljettakseen uusia varajoukkoja j.n.e. Voittoisan

sotajoukon hyökkäyksen keskeyttäminen näissä oloissa on välttämätöntä juuri sitä varten, että voitaisiin valloittaa viholliselta myös valloittamatta jäänyt alue, s.o. täydellistä voittoa varten. Ken ei ole ymmärtänyt, että objektiivisen tilanteen nyt meille sanelema pääomanvastaisen hyökkäyksen „keskeyttäminen” on juuri tällaista, hän ei ole ymmärtänyt mitään nykyisestä poliittisesta ajankohdasta.

Pääomanvastaisen hyökkäyksen „keskeyttämisestä” voidaan tietenkin puhua vain lainausmerkeissä, siis vain kuvaannollisesti. Tavallisessa sodassa voidaan antaa yleinen päiväkäsky hyökkäyksen keskeyttämisestä, voidaan teoissa pysäyttää eteneminen. Pääomaa vastaan käytävässä sodassa ei voida pysäyttää etenemistä, eikä voi olla puhuttakaan siitä, että me vastedes luopuisimme pääoman pakkoluovuttamisesta. Puhe on taloudellisen ja poliittisen työmme *painopisteen* muuttamisesta toisaalle. Tähän asti ovat *etualalla* olleet pakkoluovuttajain välittömän pakkoluovuttamisen toimenpiteet. Nyt nousee *etualalle* tilinpidon ja valvonnan järjestäminen niissä talouksissa, joissa kapitalitit on jo pakkoluovutettu, sekä kaikissa muissakin talouksissa.

Jos me nyt aikoisimme jatkaa entisellä vauhdilla pääoman pakkoluovuttamista, niin me nähtävästi kärsisimme tappion, sillä meidän työmme proletarisen tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi on ilmeisesti — se on jokaiselle harkitsevalle ihmiselle päivänselvää — *jäänyt jälkeen välittömästi* „pakkoluovuttajain pakkoluovuttamisesta”. Mutta jos me ryhdymme kaikkiin voimin järjestämään tilinpitoa ja valvontaa, niin me voimme suorittaa tämän tehtävän, me voimme tehdä sen, mikä on jäänyt tekemättä, ja *koko* „sotarekemme” pääomaa vastaan tulee päättymään meidän voittoomme.

Mutta eikö sen tunnustaminen, että täytyy tehdä se, mikä on aikaisemmin jäänyt tekemättä, merkitse sen myöntämistä, että on tehty jokin virhe? — Ei lainkaan. Otamme taas vertauksen sodasta. Jos vihollinen voidaan voittaa ja lyödä takaisin yksistään kevyin ratsuväkijoukoin, niin se on tehtävä. Mutta jos se voidaan menestyksellisesti tehdä vain määrättyyn rajaan asti, niin on aivan luonnollista, että tämän rajan ylittämisen jälkeen on paikalle tuotava raskas tykistö. Tunnustaessamme sen, että nyt on tehtävä se, mikä on jäänyt tekemättä raskaan tykistön tuomiseksi

taistelulinjalle, me emme lainkaan katso virheeksi ratsuväen voitokasta rynnäkköä.

Porvariston lakeijat ovat usein moittineet meitä siitä, että me suoritimme „punakaartilais”-rynnäkön pääomaa vastaan. Tämä moite on järjetön ja juuri rahasäkin palkkarenkien arvolle sopiva, sillä pääomanvastainen „punakaartilais”-rynnäkkö suoritettiin *aikoinaan* olosuhteiden pakosta: ensinnäkin pääoma teki *silloin* sotilaallista vastarintaa Kerenskin ja Krasnovin, Savinkovin ja Gotsin (Gegetshkori tekee nytkin samanlaista vastarintaa), Dutovin ja Bogajevskin kautta. Sotilaallista vastarintaa ei voida nujertaa muuten kuin sotilaallisin keinoin, ja punakaartilaiset tekivät mitä jaloimman ja mitä suurimman historiallisen teon vapauttaessaan työtätekevät ja riistetyt riistäjien ikeestä.

Toiseksi, me emme olisi voineet silloin asettaa etutilalle hallitsemismenetelmiä lannistamismenetelmien asemesta senkään vuoksi, että hallinnan taito ei ole ihmisillä synnynäinen, vaan se hankitaan kokemuksen kautta. Silloin meillä ei ollut tätä kokemusta. Nyt meillä on. Kolmanneksi, silloin meidän käytettävissämme ei voinut olla tieteen ja tekniikan eri alojen spesialisteja, sillä ne joko taistelivat Bogajevskien riveissä tai sitten niillä oli silloin vielä mahdollisuus tehdä *sabotoiden* järjestelmällistä ja sitkeää passiivista vastarintaa. Nyt me olemme tehneet lopun sabotoinnista. Pääomanvastainen „punakaartilais”-rynnäkkö on ollut menestyksellinen, se on ollut voittoisa, sillä me olemme torjuneet sekä pääoman sotilaallisen vastarinnan että pääoman sabotaasitoiminnan muodossa esiintyneen vastarinnan.

Merkitsekö tämä sitä, että pääomanvastainen „punakaartilais”-rynnäkkö on *aina* paikallaan, *kaikissa* olosuhteissa paikallaan, että meillä *ei ole* muita keinoja taistellaksemme pääomaa vastaan? Olisi lapsellista ajatella sillä tavalla. Me olemme saaneet voiton kevyen ratsuväen voimin, mutta meillä on myös raskas tykistö. Me olemme saaneet voittoja lannistamismenetelmien avulla, me osaamme voittaa hallitsemismenetelmienkin avulla. Vihollista vastaan käytävän taistelun menetelmiä on osattava muuttaa olosuhteiden muuttuessa. Me emme hetkeksikään luovu herrojen Savinkovien ja Gegetshkorien enempää kuin kaikkien muidenkaan vastavallankumouksellisten tilanherrain

ja porvarien lannistamisesta „punakaartilaiseen” tapaan. Mutta me emme ole niin tyhmiä, että asettaisimme „punakaartilaiset” menetelmät etualalle sellaisena aikana, jolloin punakaartilaisrynnäköjen suorittamisen kausi on pääpiirteissään jo päättynyt (ja päättynyt voitokkaasti) ja oveen kolkuttaa sellainen kausi, jolloin proletaarisen valtiovallan tulee käyttää hyväkseen porvarillisia spesialisteja möyhentääkseen maaperän sellaiseksi, ettei siinä lainkaan voisi kasvaa minkäänlainen porvaristo.

Se on omalaatuinen kausi, tai oikeammin sanoen kehitysvaihe, ja jotta pääoma voitettaisiin lopullisesti, on osattava soveltaa taistelumme muotoja tämän vaiheen omalaatuisiin oloihin.

Ilman tiedon, tekniikan ja käytännön eri alojen spesialistien johtoa ei voida siirtyä sosialismiin, sillä sosialismi vaatii tietoista ja yleistä eteenpäinmenoa sellaiseen työn tuottavuuteen, joka on korkeampi kuin kapitalismissa, ja sillä pohjalla, minkä kapitalismi on saavuttanut. Sosialismin on *omalla tavallaan*, omia menetelmiään käyttäen — sanokaamme konkreettisemmin: *neuvostomenetelmiä* käyttäen — kuljettava eteenpäin. Mutta spesialistit ovat suurimmalta osaltaan ehdottomasti porvarillisia spesialisteja sen yhteiskuntaelämän kaikkien olosuhteiden vuoksi, joka on tehnyt heistä spesialisteja. Jos meidän proletariaattimme, otettuaan vallan käsiinsä, olisi voinut ratkaista nopeasti tilinpito-, valvonta- ja organisaatiotehtävän yleiskansallisessa mitassa (se oli mahdotonta sodan ja Venäjän takapajuisuuden takia), niin silloin, tehtyämme lopun sabotoinnista, me olisimme yleisen tilinpidon ja valvonnan avulla voineet alistaa porvarilliset spesialistit täydellisesti valtaamme. Sen vuoksi, että olemme yleensä huomattavasti „myöhästyneet” tilinpidon ja valvonnan järjestämisessä, vaikka olemmekin ehtineet lopettaa sabotoinnin, me *emme ole vielä* luoneet sellaisia oloja, joissa voisimme käyttää porvarillisia spesialisteja; joukko sabotoijia „tulee palvelukseen”, mutta parhaita organisaattoreja ja huomatuimpia spesialisteja valtio voi käyttää joko vanhaan, porvarilliseen tapaan (s.o. korkeaa maksua vastaan) tahi uuteen, proletaariseen tapaan (s.o. luomalla koko kansan alhaalta käsin toteuttaman tilinpidon ja valvonnan sellaiset olot, jotka kiertämättä ja itsestään alistavat ja vetävät mukaan spesialisteja).

Meidän oli nyt turvaututtava vanhaan, porvarilliseen tapaan ja suostuttava maksamaan huomatuimmille porvarillisille spesialisteille hyvin korkeaa palkkaa heidän tekemistään „palveluksista”. Kaikki, jotka ovat asioista perillä, tietävät tämän, mutta eivät kaikki syvenny ajattelemaan sitä merkitystä, mikä tällä proletaarisen valtion toteuttamalla toimenpiteellä on. Selvää on että tällainen toimenpide on kompromissi, perääntymistä Pariisin Kommuunin ja ylipäänsä kaikkinaisen proletaarisen vallan periaatteista, jotka edellyttävät palkkojen alentamista keskitason työläisen työpalkan tasolle ja vaativat, että virkakiipeilyä vastaan taisteltaisiin teoin eikä sanoin.

Eikä siinä vielä kaikki. On selvää, että tämä toimenpide ei ole vain pääomaa vastaan — tietyllä alalla ja tietyssä määrin — suunnatun hyökkäyksen keskeyttämistä (sillä pääoma ei ole rahasumma, vaan tietty yhteiskunnallinen suhde), vaan se on myös *askel taaksepäin*, jonka sosialistinen valtiovaltamme, Neuvostovalta on ottanut, vaikka se on alusta pitäen julistanut ja jo alkanut toteuttaa politiikkaa, jonka tarkoituksena on korkeiden palkkojen alentaminen keskitason työläisen työpalkan tasolle⁸³.

Porvariston lakeijat, varsinkin vähäpätöisimmän lajin lakeijat, sellaiset kuin menshevikit, novajazhiznilaiset ja oikeisto-eserrät hihittävät tietysti sen johdosta, että me myönnämme ottavamme askeleen taaksepäin. Mutta meillä ei ole syytä kiinnittää huomiota tuohon hihitykseen. Meidän on tutkittava sosialismiin johtavan tavattoman vaikean ja uuden tien erikoisuuksia salaamatta omia virheitämme ja heikkouksiamme ja pyrkien ajoissa tekemään valmiiksi sen, mikä on jäänyt tekemättä. Jos joukoilta salattaisiin se, että porvarillisten spesialistien käyttäminen maksamalla heille tavattoman korkeita palkkoja on perääntymistä Kommuunin periaatteista, niin se merkitsisi vajoamista porvarillisten poliitikkojen tasolle ja joukkojen pettämistä. Kun avoimesti selitetään, miten ja miksi olemme ottaneet askeleen taaksepäin, ja sitten julkisesti käsitellään, minkälaisia keinoja on olemassa tehdäksemme sen, mikä on jäänyt tekemättä, niin se merkitsee, että kasvatetaan joukkoja ja opitaan kokemuksen perustalla, opitaan yhdessä joukkojen kanssa rakentamaan sosialismia. Lieneeköhän historiassa ollut yhtään voitokasta sotaretkeä, jolloin voittaja ei olisi tehnyt joitain virheitä, kärsinyt osittaisia tappioita ja

perääntynyt väliaikaisesti jossain suhteessa tai jossain kohdassa. Ja se „sotaretki” kapitalismia vastaan, jonka me olemme aloittaneet, on miljoona kertaa kaikkein vaikeinta-kin sotaretkettä vaikeampi, ja olisi tyhmää ja häpeällistä masentua jonkin yksityisluontoisen ja osittaisen perääntymisen johdosta.

Tarkastelkaamme kysymystä käytännön kannalta. Oletta-kaamme, että Venäjän Neuvostotasavalta tarvitsee 1.000 ensiluokkaista oppinutta ja tiedon, tekniikan ja käytännön kokemuksen eri alojen specialistia johtamaan kansan työtä maan talouden kohottamiseksi mahdollisimman nopeaa vauhtia. Olettakaamme, että näille „ensimmäisen suuruusluokan tähdille” on maksettava — enemmistö heistä on tietysti sitä suuremmassa määrin porvarillisten tapain turmelema, mitä mieluummin se huutaa työläisten turmel-
tuneisuudesta — kullekin 25.000 ruplaa vuodessa. Oletta-kaamme, että tämä summa (25 miljoonaa ruplaa) on kak-sinkertaistettava (edellyttäen, että tärkeimpien organisato-risten ja teknillisten tehtävään erittäin menestyksellisestä ja nopeasta täyttämisestä annetaan palkintoja) tai vieläpä nelinkertaistettavakin (edellyttäen, että palkataan muuta-mia satoja vaativaisempia ulkomaisia spesialisteja). Herää kysymys, voidaanko viidenkymmenen tai sadan miljoonan ruplan menoerän käyttöä vuodessa tieteen ja tekniikan vii-meisen sanan mukaiseen kansan työn uudestijärjestämi-seen pitää liian suurena tai ylivoimaisena Neuvostoval-lalle? Ei tietenkään. Valveutuneiden työläisten ja talonpoi-kain valtaenemmistö hyväksyy tämän menoerän tietäen käytännöllisen elämän perusteella, että takapajuisuutemme vuoksi me menetämme miljardeja, ja taas sellaista järjes-tyneisyyden, tilinpidon ja valvonnan tasoa, että saisimme porvarillisen sivistyneistön kaikki „tähdet” vapaaehtoisesti mukaan *meidän* työhömmä, meillä *ei vielä ole*.

Kysymyksellä on tietysti toinenkin puolensa. Korkeiden palkkojen turmeleva vaikutus sekä Neuvostovaltaan (var-sinkin kun kumous tapahtui niin äkkiä, että tämän vallan mukaan ei voinut olla lyöttäytymättä tiettyä määrää seik-kailijoita ja huijareita, jotka yhdessä kaikenkarvaisten kyvyttömiä tai häikäilemättömien komissaarien kanssa haluaisivat hyvin mielellään päästä „tähdiksi”... valtion varojen kavaltamisessa) että työläisjoukkoihin on kiista-ton. Mutta kaikki se, mikä työläisten ja köyhien talonpoi-

kain keskuudessa on harkitsevaa ja rehellistä, on samaa mieltä kanssamme ja tunnustaa, että me emme voi kädenkäänteessä vapautua kapitalismin kelvottomasta perinnöstä, että me voimme vapauttaa Neuvostovallan 50 tai 100 miljoonan ruplan „pakkoverosta” (jota on maksettava sen takia, että olemme jääneet jälkeen *koko kansan alhaalta käsin* toimeenpaneman tilinpidon ja valvonnan järjestämisessä) vain järjestäytymällä, tiukentamalla kuria omassa keskuudessamme, poistamalla keskuudestamme kaikki ne, „jotka säilyttävät kapitalismin perintöä” ja „noudattavat kapitalismin perinnäistapoja”, s.o. lorvailijat, tyhjäntoimitajat, valtion varojen kavaltajat (nykyään koko maa, kaikki tehtaat, kaikki rautatiet ovat Neuvostotasavallan „varoja”). Jos valveutuneet eturivin työläiset ja köyhät talonpojat ehtivät neuvostolaitosten avulla vuoden sisällä järjestäytyä, tulla kurinalaisiksi, ryhdistäytyä ja saada aikaan lujan työkurin, niin silloin me vuoden kuluttua karistamme hartioiltamme tämän „pakkoveron”, jota voidaan supistaa jo aikaisemminkin... juuri sitä mukaa kuin meidän, työläisten ja talonpoikain, työkurimme ja järjestyneisyytemme edistyy. Mitä pikemmin me työläiset ja talonpojat itse omaksumme paremman työkurin ja korkeamman työtekniikan käyttämällä hyväksemme porvarillisten spesialistien tietoja, sitä pikemmin me vapaudumme kaikenlaisesta noille spesialisteille maksettavasta „pakkoverosta”.

Meidän työemme tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan yleiskansallisen tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi proletariaatin johdolla on jäänyt kovasti jälkeen siitä työstä, jonka olemme suorittaneet pakkoluovuttajain välittömän pakkoluovuttamisen alalla. Tämä seikka on tärkein nykyhetken erikoisuuksien ja niistä johtuvien Neuvostoval- lan tehtävien ymmärtämiseksi. Painopiste taistelussa porvaristoa vastaan siirtyy tällaisen tilinpidon ja valvonnan järjestämisen alalle. Vain silloin, kun tämä otetaan lähtökohdaksi, voidaan oikein määritellä talous- ja finanssipolitiikan edessäolevat tehtävät pankkien kansallistamiseksi, ulkomaankaupan monopolisoimiseksi, rahan kiertokulun ottamiseksi valtion valvontaan ja proletaariselta näkökannalta tyydyttävän omaisuus- ja tuloveron sekä työvelvollisuuden käytäntöönottamiseksi.

Sosialististen uudistusten toimeenpanemisessa näillä aloilla me olemme jääneet tavattomasti jälkeen (ja nämä

ovat hyvin, hyvin oleellisia aloja), ja olemme jääneet jälkeensä juuri siksi, että tilinpitoa ja valvontaa yleensä ei ole riittävän hyvin järjestetty. On selvää, että tämä tehtävä on eräs kaikkein vaikeimmista tehtävistä, joka sodan aiheuttaman rappiotilan oloissa voidaan ratkaista vain pitkän ajan kuluessa, mutta on muistettava, että porvaristo — varsinkin monilukuinen pikku- ja talonpoikaisporvaristo — panee juuri tällä alalla hyvin vakavasti vastaan ja horjuttaa valvontaa, jota parhaillaan pannaan kuntoon, horjuttaa esimerkiksi viljamonopolia sekä valtaa asemia keinottelua ja keinottelukauppaa varten. Sitä, minkä me olemme jo dekreeteilla säätäneet, emme ole vielä likimainkaan riittävästi toteuttaneet käytännössä, ja ajankohdan perustehtävänä onkin suunnata kaikki voimat lain muodon saaneiden (mutta käytännössä vielä toteuttamattomien) uudistusten peruskohtien asialliseen, käytännölliseen *toteuttamiseen*.

Jotta voitaisiin jatkaa edelleen pankkien kansallistamista ja saada vähitellen aikaan se, että pankeista tulisi sosialismin vallitessa yhteiskunnallisen kirjanpidon solmukohtia, on ennen kaikkea ja ensikädessä päästävä reaaliin tuloksiin Kansanpankin haaraosastojen perustamisessa, talletusten kokoamisessa, väestön rahojen vastaanoton ja noston helpottamisessa, jonojen poistamisessa, lahjustenottajain ja huijarien kiinnisaamisessa ja *ampumisessa* j.n.e. Ensiksi on toteutettava todella käytännössä se, mikä on yksinkertaista, järjestettävä hyvin se, mitä meillä jo on, ja sitten vasta ryhdyttävä valmistelemaan sitä, mikä on mutkallisempaa.

On lujitettava ja saatava järjestykseen ne valtion monopolit (vilja-, nahka- y.m. monopolit), jotka on jo otettu käytäntöön, ja valmisteltava siten ulkomaankaupan monopolisointia valtion käsiin; ilman tätä monopolisointia emme voi „selviytyä” ulkomaisesta pääomasta maksamalla sille „pakkoveroa”. Ja koko sosialistinen rakennustyö on mahdollista vain silloin, jos me kykenemme tietyn siirtymiskauden aikana suojelemaan oman sisäisen taloudellisen itsenäisyytemme maksamalla ulkomaiselle pääomalle eräänlaista pakkoveroa.

Verojen kannossa yleensä ja varsinkin omaisuus- ja tuloveron kannossa me olemme niinkään jääneet tavattomasti jälkeensä. Porvariston pakkoverotus, mikä periaatteellisesti on ehdottomasti hyväksyttävä ja proletariaatille otollinen

toimenpide, osoittaa, että tässä suhteessa me olemme vielä lähempänä valloittamismenetelmiä (Venäjän rikkailta köyhille valloittamisen menetelmiä) kuin hallitsemismenetelmiä. Mutta tullaksemme voimakkaammiksi ja päästäksemme jaloillemme meidän on siirryttävä näihin viimeksi mainittuihin menetelmiin, porvariston pakkoveron tilalle meidän on saatava vakituisesti ja oikein perittävä omaisuus- ja tulovero, joka antaa proletaariselle valtiolle *enemmän* ja vaatii meiltä nimenomaan suurempaa järjestyneisyyttä sekä tilinpidon ja valvonnan parempaa järjestämistä.

Myöhästymisemme työvelvollisuuden käytäntöönottamisessa osoittaa vielä kerran, että päiväjärjestyksessä on nimenomaan valmisteleva organisaatiotyö, jonka toisaalta on lopullisesti varmennettava se, mikä on jo saavutettu, ja joka toisaalta on välttämätön sen operaation valmisteleiseksi, jonka tuloksena pääoma „piiritetään” ja pakotetaan „antautumaan”. Työvelvollisuuden käytäntöönottaminen meidän olisi aloitettava viipymättä, mutta se on otettava käytäntöön vähin erin ja hyvin varovaisesti, tarkistaen jokaisen askelen käytännöllisen kokemuksen valossa, ja tietenkin ensi vuorossa työvelvollisuus on otettava käytäntöön *rikkaisiin nähden*. Työ- ja kulutusbudjettikirjojen ottaminen käytäntöön jokaista porvaria varten, niihin luettuna myös maalaisporvarit, olisi suuri askel eteenpäin vihollisen „piirittämiseksi” lopullisesti sekä tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan todella yleiskansallisen tilinpidon ja valvonnan aikaansaamiseksi.

YLEISKANSALLISEN TILINPIDON JA VALVONNAN PUOLESTA KÄYTTÄVÄN TAISTELUN MERKITYS

Valtio, joka on ollut vuosisatoja kansan sortamisen ja ryöstämisen elin, on jättänyt meille perinnöksi joukkojen mitä suurimman vihan ja epäluulon kaikkea valtiollista kohtaan. Sen voittaminen on hyvin vaikea tehtävä, jonka voi suorittaa vain Neuvostovalta, mutta siltäkin se ottaa pitkän ajan ja vaatii hyvin suurta sitkeyttä. Tilinpitoa ja valvontaa koskevassa kysymyksessä — tässä porvariston kukistamisen jälkeisenä päivänä ratkaistavaksemme tullessa sosialistisen vallankumouksen peruskysymyksessä — tuo „perintö” tulee erittäin kärkevästi esille. Välttämättä kuluu tietty aika ennenkuin joukot, jotka tilanherrain ja

porvariston kukistamisen jälkeen ensi kerran tuntevat itsensä vapaiksi, käsittävät — ei kirjoista, vaan oman *neuvostokokemuksensa* pohjalla — käsittävät ja *tuntevat*, että ilman tuotannon ja tuotteiden jaon kaikinpuolista, valtion toteuttamaa tilinpittoa ja valvontaa työtätekevien valta, työtätekevien vapaus *ei* voi säilyä, ja palaaminen kapitalismin ikeen alle *on kiertämätön*.

Porvariston ja varsinkin pikkuporvariston kaikki tottumukset ja perinnäistavat sotivat myös *valtionvalvontaa* vastaan puolustaen „pyhän yksityisomistuksen”, „pyhän” yksityisyritteliäisyyden koskemattomuutta. Me näemme nyt erittäin havainnollisesti, kuinka oikea on se Marxin teesi, että anarkismi ja anarkosyndikalismi ovat itseasiassa *porvarillisia* virtauksia ja kuinka sovitamattomassa ristiriidassa ne ovat sosialismin, proletariaatin diktatuurin ja kommunismin kanssa. Taistelu *neuvostovaltion* toteuttaman valvonnan ja tilinpidon aatteen juurruttamiseksi joukkoihin, taistelu tämän aatteen toteuttamiseksi käytännössä, taistelu sen puolesta, että päästäisiin irti kirotusta menneisyydestä, joka totutti pitämään leivän ja vaatteiden hankintaa vain „yksityisenä” asiana, ostoa ja myyntiä „vain minua koskevana” kaupantekona,— tämä taistelu on sosialistisen tietoisuuden mitä suurinta, merkitykseltään maailmanhistoriallista taistelua alkuvoimaista porvarillista anarkiaa vastaan.

Työväenvalvonta on meillä otettu käytäntöön lakina, mutta elämään ja vieläpä proletariaatin laajojen joukkojen tajuntaankin se alkaa vasta töin tuskin juurtua. Siitä, että tilinpidon ja valvonnan puuttuminen tuotannon ja tuotteiden jaon alalla merkitsee sosialismin itujen tuhoa ja valtion varojen kavallusta (sillä kaikki omaisuus kuuluu valtiolle ja tämä valtiohan onkin Neuvostovalta, työtätekevien enemmistön valta), että huolimattomuus tilinpidossa ja valvonnassa merkitsee saksalaisten ja venäläisten Kornilovien suoranaista auttamista, siis niiden, jotka voivat lyödä työtätekevien vallan alas *vain* sillä ehdolla, että me emme suoriudu tilinpidon ja valvonnan tehtävästä, ja jotka koko talonpoikaistorvariston avustamina, kadettien, menshevikkien, oikeistoeserrien avustamina „vaanivat” meitä ja odottavat sopivaa hetkeä,— kaikesta siitä me puhumme liian vähän agitaatiotyössämme, eturivin työläiset ja talonpojat ajattelevat sitä liian vähän ja liian vähän

puhuvat siitä. Mutta niin kauan kuin työväenvalvonnasta ei tule tosi, niin kauan kuin eturivin työläiset eivät saa järjestetyksi ja toimeenpannuksi voitokasta ja säälimätöntä sotaretkä tämän valvonnan rikkojia vastaan tai niitä vastaan, jotka suhtautuvat välinpitämättömästi tähän valvontaan,—niin kauan ei voida siirtyä ensimmäisestä askelesta (työväenvalvonnasta) ottamaan toista askelta kohti sosialismia, toisin sanoen ei voida siirtyä työväen toteuttamaan tuotannon säännöstelyyn.

Sosialistinen valtio voi syntyä vain sellaisten tuotanto- ja kulutuskommuunien verkostona, jotka tunnontarkasti pitävät tiliä tuotannostaan ja kulutuksestaan, säästävät työtä, kohottavat jatkuvasti työn tuottavuutta ja siten saavat aikaan sen, että työpäivää voidaan lyhentää seitsemään, kuuteen tuntiin vuorokaudessa ja vieläkin lyhyemmäksi. Tätä ei voida saavuttaa, ellei järjestetä mitä ankarinta, kaikkialle ulottuvaa, yleiskansallista, *viljaa* ja *viljan tuotantoa* (ja sitten kaikkia muitakin välttämättömiä tuotteita) koskevaa tilinpitoa ja valvontaa. Kapitalismi on jättänyt meille perinnöksi joukkojärjestöt, jotka voivat helpottaa siirtymistä yleiseen tuotteiden jakoa koskevaan tilinpitoon ja valvontaan — kulutusyhdistykset. Venäjällä ne eivät ole niin laajalti levinneet kuin kehittyneimmissä maissa, mutta kuitenkin niihin kuuluu toistakymmentä miljoonaa jäsentä. Hiljattain annettu dekreetti kulutusyhdistyksistä⁸⁴ on tavattoman tärkeä tapaus, joka osoittaa havainnollisesti sosialistisen Neuvostotasavallan tilanteen ja tehtävän erikoisuuden tällä hetkellä.

Tämä dekreetti on sopimus porvarillisten osuuskuntien kanssa ja edelleenkin porvarillisella näkökannalla olevien työväen osuuskuntien kanssa. Sopimuksena eli kompromissina sitä voidaan pitää ensinnäkin siksi, että mainittujen laitosten edustajat eivät ainoastaan osallistuneet dekreetin käsittelyyn, vaan vieläpä tosiasiallisesti saivat ratkaisevan äänioikeudenkin, sillä dekreetin ne osat, jotka kohtasivat päättävää oppositiota noiden laitosten taholta, hylättiin. Toiseksi, kompromissi se on varsinaisesti siksi, että Neuvostovalta luopui osuuskuntien maksuttoman jäseneksi liittymisen periaatteesta (mikä on ainoa johdonmukaisesti proletaarinen periaate), samoin kuin siitäkin, että *yhden* osuuskunnan olisi yhdistettävä tietyn paikkakunnan koko väestö. Poikkeuksena tästä ainoasta sosialistisesta

periaatteesta, joka vastaa luokkien hävittämistehtävää, annettiin oikeus jäädä „työväen luokkaosuuskunniksi” (joita tässä tapauksessa nimitetään „luokka”-osuuskunniksi vain sen takia, että ne ovat porvariston luokkaetujen alaisia). Vihdoin sitä Neuvostovallan ehdotusta, että porvaristo tyyten erotettaisiin osuuskuntien hallinnoista, niinikään aikalailla lievennettiin ja hallintoihin kuulumiskiello ulotettiin vain luonteeltaan yksityiskapitalististen kauppa- ja teollisuuslaitosten omistajiin.

Jos proletariaatti, toimien Neuvostovallan välityksellä, olisi ehtinyt järjestää tilinpidon ja valvonnan koko valtakunnan mitassa tai laskea edes tällaisen valvonnan perustan, niin noita kompromisseja ei olisi tarvittu. Neuvostojen elintarvikeosastojen välityksellä, Neuvostojen yhteydessä toimivien huoltoelinten välityksellä olisimme yhdistäneet väestön yhtenäisiin, proletariaatin johtamiin osuuskuntiin ilman porvarillisten osuuskuntien myötävaikutusta, ilman myönnytyksiä sille puhtaasti porvarilliselle periaatteelle, joka pakottaa työväen osuuskuntia olemaan edelleenkin työväen osuuskuntina porvarillisten osuuskuntien rinnalla sen sijaan, että ne alistaisivat kokonaan alaisekseen nuo porvarilliset osuuskunnat sulattamalla kummatkin yhteen, ottamalla *haltuunsa koko* hallinnon ja ottamalla *omiin* käsiinsä rikkaiden kulutuksen valvonnan.

Solmimalla tämän sopimuksen porvarillisten osuuskuntien kanssa Neuvostovalta määritteli konkreettisesti taktilliset tehtävänsä ja omalaatuiset toimintamenetelmänsä täksi kehitysvaiheeksi, nimittäin: johtaen porvarillisia aineksia, käyttäen niitä hyväksemme, tehden niille tiettyjä osittaisia myönnytyksiä me luomme edellytykset sellaiselle eteenpäinmenolle, joka on hitaampi kuin mitä alunperin oletimme, mutta samalla kestävämpi tukikohtien ja huoltoelinjojen tullessa perusteellisemmin turvatuiksi, vallattujen asemien tullessa paremmin varmennetuiksi. Nykyään Neuvostot voivat (*ja niiden täytyy*) mitata saavutuksiaan sosialistisessa rakennustyössä muun muassa hyvin selvällä, yksinkertaisella ja käytännöllisellä mittapuulla: kuinka monessa yhdyskunnassa (kommuunissa tai kylässä, kaupunginkorttelissa j.n.e.) nimenomaan ja missä määrin osuuskuntien kehitys lähenee sitä, että koko väestö liittyisi niihin.

TYÖN TUOTTAVUUDEN KOHOTTAMINEN

Jokaisessa sosialistisessa vallankumouksessa, sen jälkeen kun proletariaatti on ratkaissut vallan valtaamisen tehtävän ja sitä mukaa kuin pää- ja peruspiirteissään tulee ratkaistuksi pakkoluovuttajain pakkoluovuttamisen ja pakkoluovuttajain vastarinnan lannistamisen tehtävä, nousee ehdottomasti perustehtävänä etualalle kapitalismia korkeamman yhteiskuntamuodon luominen, nimittäin: työn tuottavuuden kohottaminen ja sen yhteydessä (ja sitä varten) työn korkeampi järjestely. Meidän Neuvostovaltamme asema on juuri sellainen, että se, voitettuaan riistäjät aina Kerenskistä Korniloviin saakka, on saanut mahdollisuuden käydä välittömästi käsiksi tähän tehtävään, ryhtyä välittömästi toteuttamaan sitä. Ja tällöin käy heti ilmeiseksi, että kun valtion keskusvalta voidaan vallata muutamassa päivässä ja kun riistäjien sotilaallinen vastarinta (ja sabotaasitoiminta) suuren maan eri kulmillakin voidaan tukahduttaa muutamassa viikossa, niin työn tuottavuuden kohottamistehtävän tuloksellinen ratkaiseminen ottaa ainakin (varsinkin mitä tuskallisimman ja tuhoisimman sodan jälkeen) muutaman vuoden ajan. Työn pitkäaikaisuus johtuu tässä tietenkin objektiivisista seikoista.

Työn tuottavuuden kohottaminen vaatii ennen kaikkea suurteollisuuden aineellisen perustan turvaamista: polttoaineen ja raudan tuotannon, koneenrakennusteollisuuden ja kemiallisen teollisuuden kehittämistä. Venäjän Neuvostotasavallan asema on sikäli edullinen, että sen käytettävissä — Brestin rauhan jälkeenkin — on valtavat määrät malmia (Uralilla), polttoainetta Länsi-Siperiassa (kivihiili), Kaukasiassa ja kaakossa (nafta), sekä keskiosassa (polttoturve), on valtavat metsä- ja vesivoimariikaudet ja runsaasti raaka-ainetta kemiallista teollisuutta varten (Karabugas) j.n.e. Näiden luonnonrikkauksien käsittely tekniikan uusimpia menetelmiä käyttäen luo perustan ennenkuulumattomalle tuotantovoimien kasvuille.

Työn tuottavuuden kohottamisen toisena edellytyksenä on ensinnäkin väestöjoukkojen sivistys- ja kulttuuritason nousu. Tämä nousu tapahtuu nyt tavattoman nopeasti, mitä eivät näe porvarillisten totunnaistapojen sokaisemat ihmiset, jotka eivät voi käsittää, että kansan „pohjakerroksissa” on nyt, neuvostojärjestelmän oloissa, havaittavissa

suurta pyrkimystä valoon ja omatoimisuuteen. Toiseksi, taloudellisen nousun edellytyksenä on myös työtätekevien kurin, työtaidon, vauhdikkuuden ja työn voimaperäisyyden kohottaminen sekä työn parempi järjestely.

Tältä puolelta asiamme ovat erittäin huonosti ja jopa toivottomastikin, jos uskoisimme sitä väkeä, joka on antanut porvariston pelotella itsensä tai joka omanvoitonpyynteisesti palvelee sitä. Tämä väki ei käsitä sitä, ettei ole ollut eikä voi olla vallankumousta, jolloin vanhan kannattajat eivät kirkuisi sekasorrosta, anarkiasta j.n.e. On luonnollista, että sellaisten joukkojen keskuudessa, jotka ovat juuri karistaneet hartioiltaan ennenkuulumattoman julman sorron ikeen, on käynnissä laaja ja syvälinen kuohunta,— että työkurin uusien perustojen luominen joukkojen toimesta on hyvin pitkäaikainen prosessi,— että näiden perustojen luomista ei voitu edes aloittaa ennen kuin tilanherroista ja porvaristosta oli saatu täydellinen voitto.

Mutta lankeamatta lainkaan siihen useinkin tekopyhään epätoivoon, jota porvarit ja porvarilliset intelligentit (jotka ovat joutuneet epätoivon valtaan puolustaessaan entisiä etuoikeuksiaan) levittävät, me emme saa missään tapauksessa salata ilmeistä pahaa. Meidän tulee päinvastoin paljastaa sitä ja tehostaa neuvostomenetelmiä taistelllessamme sitä vastaan, sillä sosialismin menestyminen ei ole ajateltavissa ilman tietoisien proletaarisen kurinalaisuuden voittoa alkuvoimaisesta pikkuporvarillisesta anarkiasta, tuosta Kerenskin ajan ja Kornilovin kapinaliikkeen mahdollisen toistumisen todellisesta takeesta.

Venäjän proletariaatin valveutunein etujoukko on jo asettanut tehtäväkseen työkurin kohottamisen. Esimerkiksi metallityöläisten liiton Keskuskomiteassa ja ammattiliittojen Keskusneuvostossa on jo alettu valmistella vastaavia toimenpiteitä ja dekreettiehdotuksia⁸⁵. Tätä työtä on kannustettava ja vietävä sitä kaikin voimin eteenpäin. On asetettava päiväjärjestykseen, käytännöllisesti sovellettava ja kokeiltava urakkapalkkaa ja kaikkea sitä, mikä Taylorin järjestelmässä on tieteellistä ja edistyksellistä, määriteltävä työpalkka sen mukaan, minkälaisia ovat yleiset tulokset tuotteiden valmistamisesta, rautatie- ja vesiliikenteen toiminnasta j.n.e. y.m.s.

Edistyneimpiin kansakuntiin verrattuna venäläiset ovat huonoja työntekijöitä. Ja muuten ei voinut ollakaan tsaarin

valtakomennon aikana ja maaorjuuden jätteiden ollessa elinvoimaisia. On opittava tekemään työtä — Neuvostoval-
lan on asetettava kansalle tämä tehtävä kaikessa laajuudes-
saan. Kapitalismin viimeisin sana tässä suhteessa, Taylo-
rin järjestelmä — samoin kuin kaikki muutkin kapitalismin
uudistukset, — sisältää porvarillisen riiston hiotun petomai-
suuden ja rinnan sen kanssa joukon mitä arvokkaimpia
tieteellisiä saavutuksia työprosessissa suoritettavien me-
kaanisten liikkeiden analysoinnissa, tarpeettomien ja kömp-
pelöiden liikkeiden poistamisessa, oikeiden työmenetelmien
kehittelyssä, tilinpidon ja valvonnan parhaimpien
järjestelmien käytäntönotossa j.n.e. Neuvostotasavallan
on ehdottomasti omaksuttava kaikki se, mikä tieteen ja tek-
niikan saavutuksissa tällä alalla on arvokasta. Sosialismin
toteuttamismahdollisuus riippuu juuri siitä, missä määrin
me onnistumme yhdistämään Neuvostovaltaan ja neuvosto-
hallintajärjestelmään kapitalismin uusimmat uudistukset.
Venäjällä on ryhdyttävä tutkimaan ja opettamaan Taylorin
järjestelmää, ryhdyttävä järjestelmällisesti kokeilemaan ja
soveltamaan sitä. Rinnan työn tuottavuuden kohottamisen
kanssa on otettava huomioon kapitalismista sosialismiin
siirtymisen kauden erikoisuudet, jotka vaativat toisaalta
perustan laskemista kilpailun sosialistiselle järjestämiselle
ja toisaalta pakotuksen soveltamista, ettei proletaarisen
vallan hyytelömäinen käytäntö saattaisi häpeään proleta-
riaatin diktatuurin tunnusta.

KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

Eräs niistä järjettömyyksistä, joita porvaristo mielellään
levittää sosialismista, on se, että sosialistit muka kieltävät
kilpailun merkityksen. Mutta todellisuudessa vain sosia-
lismi, hävittäessään luokat ja siis myös joukkojen orjuu-
tuksen, raivaa ensi kerran tietä todella joukkoimitassa
tapahtuvalle kilpailulle. Ja juuri neuvostojärjestelmä, siir-
tyessään porvarillisen tasavallan muodollisesta demokra-
tismista *hallintaan*, johon työtätekevät joukot todella osal-
listuvat, asettaa ensi kerran kilpailun laajalle perustalle.
Poliittisella alalla se on paljon helpommin järjestettävissä
kuin taloudellisella alalla, mutta sosialismin menestymi-
selle on tärkeää juuri viimeksi mainittu.

Ottakaamme sellainen kilpailun järjestämisen keino kuin julkisuusperiaate. Porvarillinen tasavalta turvaa sen vain muodollisesti, mutta todellisuudessa alistaa lehdistön pääoman alaiseksi, viihdyttää „rahvasta” pikantilla poliittisella hölynpölyllä, verhoaa „pyhää omaisuutta” suojelevalla „liikesalaisuudella” sen, mitä tapahtuu työpajoissa, kauppasopimuksia solmittaessa, hankinnoissa j.n.e. Neuvostovalta on kumonnut liikesalaisuuden ja astunut uudelle tielle, mutta julkisuusperiaatteen soveltamiseksi taloudelliseen kilpailuun me emme ole tehneet vielä juuri mitään. On käytävä järjestelmällisesti käsiksi siihen, että rinnan läpeensä valheellisen ja häikäilemättömästi panettelevan porvarillisen lehdistön likvidoimisen kanssa tehtäisiin työtä sellaisen lehdistön luomiseksi, joka ei viihdyttele eikä pilkkaa joukkoja pikantilla poliittisella hölynpölyllä, vaan asettaa nimenomaan jokapäiväisen taloustoiminnan kysymykset joukkojen harkittavaksi ja auttaa niiden vakavaa tutkimista. Jokainen tehdas, jokainen kylä muodostaa tuotanto- ja kulutuskommuunin, jolla on oikeus ja velvollisuus soveltaa omalla tavallaan yleisiä neuvostosäädöksiä („omalla tavallaan” ei niiden rikkomisen mielessä, vaan niiden käytännössä toteuttamisen muotojen erilaisuuden mielessä), ratkaista omalla tavallaan tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan tilinpidon ongelma. Kapitalismin vallitessa tämä oli tietyn kapitalistin, tilanherran ja kulakin „yksityisasia”. Neuvostovallan oloissa se ei ole yksityisasia, vaan mitä tärkein valtiollinen asia.

Mutta me emme ole vielä oikeastaan ryhtyneetkään tekemään valtavaa ja vaikeaa, mutta samalla myös kiitollista työtä järjestääksemme kilpailun kommuunien kesken, ottaaksemme käytäntöön tilinpidon ja julkisuusperiaatteen viljan, vaatetuksen y.m. tuotannossa, muuttaaksemme kuivat, elottomat ja byrokraattiset tilitykset eläviksi esimerkeiksi, niin vieroittaviksi kuin myös puoleensa vetäviksikin esimerkeiksi. Kapitalistisen tuotantotavan vallitessa tietyn esimerkin, sanokaamme jonkin tuotantoarttelin esimerkin merkitys oli pakostakin tavattoman suppea, ja vain pikkuporvarilliset haihattelijat ovat voineet haaveilla kapitalismin „parantamisesta” hyväntekeväisyyslaitosten esimerkin avulla. Sen jälkeen, kun valtiovalta on siirtynyt proletariaatin käsiin, sen jälkeen, kun pakkoluovuttajat on pakkoluovutettu, asiaintila muuttuu perinpohjin, ja — kuten

huomatuimmat sosialistit ovat monesti sanoneet — esimerkin voima saa ensi kerran mahdollisuuden vaikuttaa joukkomitassa. Mallikommuunien on oltava ja ne tulevat olemaan jälkeen jääneiden kommuunien kasvattajia, opettajia ja auttajia. Lehdistön on oltava sosialistisen rakennustyön ase, joka tutustuttaa seikkaperäisesti lukijoita mallikommuunien saavutuksiin, tutkii näihin saavutuksiin johtaneita seikkoja ja menetelmiä, joita ne käyttävät taloudenhoidossaan, ja asettaa toisaalta mustalle taululle ne kommuunit, jotka pitävät sitkeästi kiinni „kapitalismin perinteistä”, s.o. anarkiasta, lorvailusta, epäjärjestyksestä ja keinottelusta. Kapitalistisessa yhteiskunnassa tilastointi oli yksinomaan „kruununmiesten” tai erikoistuntijain huostassa. Meidän on vietävä se joukkoihin ja kansantajuistettava sitä, että työtätekevät vähitellen oppisivat käsittämään ja näkemään, miten ja kuinka paljon on tehtävä työtä, miten ja kuinka paljon voidaan levätä, — että eri kommuunien taloudenhoidon antamien *käytännöllisten tulosten vertaileminen* tulisi yleisen mielenkiinnon ja tutkimisen kohteeksi, että parhaimmat kommuunit palkittaisiin viipymättä (supistamalla tietyn ajaksi työpäivää, kohottamalla työpalkkaa, tarjoamalla niille enemmän kulttuurillisia tai esteettisiä nautintoja ja arvoja j.n.e.).

Kun uusi luokka yhteiskunnan johtajana ja ohjaajana astuu historian näyttämölle, niin toisaalta se ei koskaan tapahdu ilman mitä voimakkainta „ravistelua”, järjestyksiä, taistelua ja myrskyjä ja toisaalta ilman epävarmoja askeleita, kokeilua, horjuntaa ja hapuilua uutta objektiivista tilannetta vastaavien uusien menetelmien valinnassa. Tuhoutuva feodaalinen aatelisto kosti porvaristolle, joka oli voittanut ja syrjäyttänyt sen, ei ainoastaan järjestämällä salaliittoja ja tekemällä kapina- ja valtaanpalaamisyrityksiä, vaan myös pilkkaamalla noiden „nousukkaiden”, „julkeiden ihmisten” taitamattomuutta, kömpelyyttä ja virheitä, kun he olivat uskaltaneet tarttua valtion „pyhään peräsimeen” ilman, että heillä olisi ollut siihen ruhtinaiden, vapaaherrain, aateliston ja ylimystön monisatavuotista valmennusta, — aivan samalla tavalla kuin Kornilovit ja Kerenskit, Gotsit ja Martovit, koko tuo porvarillisen keinottelun ja porvarillisen skeptillisyyden sankarten veljekunta kostaa nykyään Venäjän työväenluokalle sen „röyhkeästä” teosta — vallan valtaamisesta.

Tarvitaan tietysti monia kuukausia ja vuosia, eikä vain viikkoja, ennenkuin uusi yhteiskuntaluokka ja lisäksi sellainen luokka, joka tähän asti on ollut sorrettu, puutteen ja pimeyden painama, voi tottua uuteen asemaansa, saada kaikesta selvän, järjestää työnsä ja nostaa keskuudestaan *omat* organisaattorinsa. On ymmärrettävää, että vallankumouksellista proletariaattia johtavalla puolueella ei ole voinut kertyä kokemusta ja tottumusta sellaisten suurten organisatoristen toimenpiteiden suorittamisessa, joissa otetaan huomioon miljoonien ja kymmenien miljoonien kansalaisten tarpeet, ja että entisten, miltei yksinomaan agitatoristen tottumusten uudistus on sangen pitkäaikainen tehtävä. Mutta mitään mahdotonta siinä ei ole, ja kun meillä on selvä käsitys siitä, että muutos on välttämätön, ja luja halu toteuttaa se, kun me pyrimme järkkymättä suureen ja vaikeaan päämäärään, niin me saavutamme sen. „Kansan”, s.o. työläisten ja vierasta työtä riistämättömien talonpoikien keskuudessa on runsaasti lahjakkaita organisaattoreja; pääoma polki heitä, tuhosi ja heitti syrjään tuhansittain; me emme osaa vielä heitä löytää, rohkaista, panna jaloilleen ja nostaa esille. Mutta me opimme tekemään sen, jos vain ryhdymme opettelemaan sitä kaikella sillä vallankumouksellisella innolla, jota ilman ei ole olemassa voitokasta vallankumousta.

Historiassa ei ole ollut yhtään sellaista syvällistä ja mahtavaa kansanliikettä, joka olisi selviytynyt ilman likaista vaahtoa, ilman sitä, ettei kokemattomien uranuurtajien mukaan olisi lyöttäytynyt seikkailijoita ja huijareita, kerskureita ja suunsoittajia, ilman tolkutonta hyörintää, sekasotkua, turhanpäiväistä touhuamista, ilman sitä, että eräät „johtajat” ottavat suorittaakseen 20 asiaa viemättä ainoatakaan niistä päätökseen. Vinkukoot ja haukkukoot porvarillisen yhteiskunnan rakkikoirat Belorussovista Martoviin saakka jokaisen liikalastun johdosta, mikä lentää, kun suurta, vanhaa metsää hakataan. Sitä vartenhan he ovatkin rakkikoiria, että haukkuisivat proletaarista norsua. Haukkukoot. Me kuljemme kuitenkin omaa tietämme koettaen mahdollisimman varovasti ja kärsivällisesti kokeilla ja tunnustella todellisia organisaattoreita, väkeä, jolla on selvä järki ja käytännöllistä hoksaavaisuutta, jolla uskollisuus sosialismille liittyy taitoon järjestää hällinättä (ja huolimatta tolkuttomasta touhuamisesta ja

hälinästä) suuret ihmismäärät lujasti ja yksissä miehin tekemään yhteistä työtä neuvostojärjestyksen puitteissa. *Vain* tällaista väkeä on kohotettava kansan työn johtajien, hallinnan johtajien vastuunalaisille paikoille, mutta vasta sen jälkeen, kun heitä on ensiksi kymmenen kertaa kokeiltu ja siirretty yksinkertaisista tehtävistä monimutkaisempiin tehtäviin. Me emme ole vielä oppineet sitä. Mutta me opimme sen taidon.

„JOUSTAVA JÄRJESTÖ” JA DIKTATUURI

Viimeksi (Moskovassa) pidetyn Neuvostojen edustajakokouksen päätöslauselmassa esitetään ajankohdan perustehtäväksi „joustavasti toimivan järjestön” muodostaminen ja kurin kohottaminen*. Nykyään kaikki mielellään „äänestävät” ja „allekirjoittavat” tämäntapaisia päätöslauselmia, mutta tavallisesti ei syvennyttä ajattelemaan sitä, että niiden toteuttaminen käytännössä vaatii pakotusta — pakotusta juuri diktatuurin muodossa. Olisi kuitenkin mitä suurinta tyhmyyttä ja kerrassaan tyhjäänpäiväistä utopiaa olettaa, että siirtyminen kapitalismista sosialismiin voisi tapahtua ilman pakotusta ja ilman diktaturia. Marx vastusti jo kauan sitten ja täysin selvästi teoriassaan tätä pikkuporvarillis-demokraattista ja anarkistista pötyä. Ja vuosien 1917—1918 Venäjä on vahvistanut Marxin teorian tässä suhteessa oikeaksi niin havainnollisesti, kouraantuntuvasti ja vakuuttavasti, että siinä suhteessa voivat olla harhassa vain sellaiset ihmiset, jotka ovat toivottoman tyhmiä tai jotka härkäpäisyydessään ovat päättäneet kääntää selkensä totuudelle. Joko Kornilovin diktatuuri (jos hänen katsotaan olevan porvarillisen Cavaignac'in venäläinen tyyppi) tahi proletariaatin diktatuuri — muunlaisesta ulospääsystä *ei voi olla puhettakaan* maassa, jossa on käynnissä tavattoman nopea kehitys tavattoman jyrkkine käänteineen ja hirvittävän taloudellisen rappiotilan oloissa, jonka mitä tuskallisin sota on saanut aikaan. Kaikki keskittien ratkaisut ovat joko porvariston harjoittamaa kansan pettämistä, koska porvaristo ei voi sanoa totuutta, ei voi sanoa sitä, että se tarvitsee Kornilovia, tahi sitten pikkuporvarillisten demokraattien,

* Ks. tätä osaa, s. 186. *Toim.*

Tshernovien, Tseretelien ja Martovien tylsyyttä ja lörpötteilyä demokraattien yhtenäisyydestä, demokraattien diktatuurista, yleisdemokraattisesta rintamasta y.m.s. hölynpölystä. Siitä, jota ei edes vuosien 1917—1918 Venäjän vallankumouksen kulkukaan ole saanut ymmärtämään, että keskittien ratkaisut ovat mahdottomia, sellaisesta henkilöstä ei kannata välittää.

Toiselta puolen on helppo vakuuttua siitä, että tapahtu-
 koonpa siirtyminen kapitalismista sosialismiin miten hyvänsä, on diktatuuri välttämätön kahdesta perussyystä eli kahdessa pääsuunnassa. Ensinnäkin kapitalismia ei voida voittaa eikä juuria pois, ellei nujerreta armotta riistäjien vastarintaa, riistäjien, joilta ei voida ottaa heti pois niiden rikkautta eikä tehdä tyhjäksi niiden paremmuutta järjestyneisyyden ja tietojen suhteen ja jotka siis verrattain pitkän ajan mittaan ehdottomasti koettavat kukistaa köyhälistön vihatun vallan. Toiseksi, mikään suuri vallankumous, ja varsinkaan sosialistinen vallankumous, ei ole ajateltavissa — siinäkään tapauksessa, ettei ulkoista sotaa olisi — ilman sisällissotaa, s.o. kansalaissotaa, joka merkitsee vielä suurempaa hävitystä kuin ulkoinen sota, merkitsee horjunnan ja puolelta toiselle siirtymisen tuhansia ja miljoonia tapauksia, merkitsee mitä suurimman epämääräisyyden, tasapainon puuttumisen ja kaaoksen tilaa. Ja kaikki ne vanhan yhteiskunnan mädännäisainekset, jotka ovat epäilemättä sangen monilukuisia ja yhteydessä etupäässä pikkuporvaristoon (sillä kaikki sodat ja kaikki kriisit köyhdyttävät ja saattavat turmioon ennen kaikkea sitä), eivät tietysti voi olla „näyttämättä itseään” tällaisen syvän mullistuksen oloissa. Mutta nämä mädännäisainekset *eivät voi* „näyttää itseään” muuten kuin lisäämällä kaikenlaista rikollisuutta, huliganismia, lahjomista, keinottelua ja säädyttömyyttä. Tarvitaan aikaa, *tarvitaan rautaista kättä*, jotta voitaisiin selviytyä kaikesta tästä.

Historiassa ei ole ollut yhtään suurta vallankumousta, jolloin kansa ei olisi vaistomaisesti tuntenut tätä tarvetta ja jolloin se ei olisi ilmaissut pelastavaa lujakätisyyttä ampumalla varkaat rikospaikalla. Aikaisempien vallankumousten onnettomuus on ollut siinä, että joukkojen vallankumouksellista innostusta, joka on pitänyt yllä jännitty-
 nyttä mielentilaa joukkojen keskuudessa ja antanut niille

voimaa kukistaa armottomasti mädännäisainekset, ei ole riittänyt pitemmäksi aikaa. Joukkojen vallankumouksellisen innostuksen tällaisen kestättömyyden yhteiskunnallisena syynä, s.o. luokkasyynä, on ollut proletariaatin heikkous, proletariaatin, joka *yksin vain* voi (jos se on riittävän monilukuinen, valveutunut ja kurinalainen) saada puolelleen työtätekevien ja riistettyjen *enemmistön* (yksinkertaisemmin ja kansantajuisemmin sanoen köyhälistön enemmistön) ja pitää vallan käsissään riittävän kauan kukistaakseen täydellisesti sekä kaikki riistäjät että kaikki mädännäisainekset.

Tästä kaikkien vallankumousten historiallisesta kokemuksesta, tästä maailmanhistorian — taloudellisen ja poliittisen historian — antamasta opetuksesta Marx tekikin yhteenvedon antamalla lyhyen, selvän, tarkan ja sattuvan määritelmän: proletariaatin diktatuuri. Neuvostojärjestelmän voittokulku Venäjän kaikkien kansojen keskuudessa *on todistanut* sen, että Venäjän vallankumouksessa on ryhdytty toteuttamaan oikein tätä maailmanhistoriallista tehtävää. Sillä Neuvostovalta ei ole mitään muuta kuin proletariaatin diktatuurin, sen edistyneimmän luokan diktatuurin organisaatiomuoto, joka nostaa uuteen demokraatistiiniin ja osallistumaan itsenäisesti valtion hallintaan monet kymmenet miljoonat työtätekevät ja riistetyt, jotka oman kokemuksensa perusteella oppivat näkemään proletariaatin kurinalaisessa ja valveutuneessa etujoukossa oman varmimman johtajansa.

Mutta diktatuuri on suuri sana. Ja suuria sanoja ei saa syyttää tuuleen. Diktatuuri on rautaista valtaa, vallankumouksellisen rohkeaa ja nopeaa, säälimätöntä niin riistäjien kuin huligaanienkin lannistamisessa. Meidän valtamme on sen sijaan tavattoman pehmeä, usein se muistuttaa enemmän hyytelöä kuin rautaa. Ei saa hetkeksikään unohtaa, että porvariston ja pikkuporvariston valtoimet voimat taistelevat Neuvostovaltaa vastaan kahdella tavalla: toisaalta ne toimivat ulkoapäin Savinkovien, Gotsien, Gegetshkorien, Kornilovien menetelmiä käyttäen, järjestäen salaliittoja ja kapinoita, joiden likaista „ideologista” heijastusta ovat vale- ja parjaustulvat kadettien, oikeistoeserrien ja menshevikkien lehdistössä; — toisaalta nämä valtoimet voimat toimivat sisältäpäin käyttäen hyväkseen kaikkia mädännäisaineiksia, kaikenlaista heikkoutta

lahjomisen, kurittomuuden, holtittomuuden ja kaaoksen lisäämiseksi. Mitä lähemmäksi tulemme porvariston täydellistä sotilaallista nujertamista, sitä vaarallisemmaksi meille käy alkuvoimainen pikkuporvarillinen anarkismi. Ja tätä alkuvoimaisuutta vastaan ei voida taistella ainoastaan harjoittamalla propagandaa ja agitaatiota, järjestämällä kilpailua ja valikoimalla organisaattoreja, vaan sitä vastaan on taisteltava myös pakottamalla.

Sitä mukaa kuin vallanelinten perustehtäväksi tulee hallinta eikä sotilaallinen kukistaminen, kukistamisen ja pakottamisen tyypilliseksi ilmenemismuodoksi tulee oikeudenkäynti eikä ampuminen rikospaikalla. Ja vuoden 1917 lokakuun 25 pn jälkeen vallankumoukselliset joukot astuivat tässä suhteessa oikealle tielle ja todistivat vallankumouksen elinvoimaisuuden alkamalla pystyttää omia työläisten ja talonpoikain oikeuselimiään jo ennen kuin oli annettu mitään dekreettejä porvarillis-byrokraattisen oikeuslaitoksen lakkauttamisesta. Mutta meidän vallankumoukselliset kansanoikeutemme ovat tavattoman, uskomattoman heikkoja. Tuntuu siltä, ettei ole saatu vielä lopullisesti murretuksi sitä tilanherrain ja porvariston ikeestä periytynyttä kansan käsitystä oikeuslaitoksesta, jonka mukaan se on jotakin virkavaltaista ja vierasta. Ei ymmärretä riittävän selvästi sitä, että oikeuslaitos on elin, jonka avulla juuri köyhälistö kokonaisuudessaan vedetään mukaan valtion hallintaan (sillä oikeudenkäynti on eräs valtion hallintatehtävistä), että oikeuslaitos on proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön *vallan elin*, että oikeuslaitos on ase, jonka avulla *kasvatetaan olemaan kurinalainen*. Ei ymmärretä riittävän selvästi sitä yksinkertaista ja ilmeistä tosiasiaa, että kun Venäjän suurimpana onnettomuutena ovat nälänhätä ja työttömyys, niin tätä onnettomuutta ei voida voittaa minkäänlaisilla innostuksen puuskillilla, vaan ainoastaan kaikkialle ulottuvalla, koko kansaa käsittävällä kaikinpuolisella järjestyneisyydellä ja kurinalaisuudella, jotta voitaisiin lisätä viljan tuotantoa väestöä varten ja viljan (polttoaineen) tuotantoa teollisuutta varten, aikanaan kuljettaa se ja jakaa oikein; — että sen vuoksi *jokainen*, joka rikkoo työkuria missä tehtaassa hyvänsä, missä taloudessa hyvänsä, missä asiassa hyvänsä, *on syyllinen* nälänhädän ja työttömyyden aiheuttamiin kärsimyksiin; — että on osattava löytää nämä syylliset,

asetettava heidät syytleeseen ja rangaistava säälimättä. Pikkuporvarilliset valtoimet voimat, joita vastaan meidän nyt on käytävä mitä ankarinta taistelua, ilmenevät juuri siinä, että heikosti käsitetään se, että nälänhätä ja työttömyys ovat kansantaloudellisessa ja poliittisessa yhteydessä meidän jokaisen holtittomuuteen järjestyneisyyden ja kurinalaisuuden kysymyksissä,— että piintynyttä on vielä *pienomistajan* katsantokanta: vaikka maailma nurin menköön, kunhan vain itselleni saan kahmaistuksi enemmän.

Tämän alkuvoimaisen pikkuporvarillisen holtittomuuden taistelu proletaarista järjestyneisyyttä vastaan ilmenee erittäin selvästi rautatielaitoksen toiminnassa, jossa suurkapitalismin luoman elimistön taloudelliset yhteydet ovat olennoituneet ehkä kaikkein havainnollisimmin. „Hallinnollisen” aineksen keskuudessa esiintyy hyvin runsaasti sabotoijia ja lahjustenottajia; proletaarinen aines, sen parhain osa, taistelee kurin kohottamisen puolesta; mutta näiden molempien ainesten keskuudessa on tietysti paljon horjuvia, „heikkoja”, jotka eivät kykene vastustamaan keinoittelun, lahjusten, henkilökohtaisen hyödyn viekottelevaa „kiusausta”, vaikka tämä hyöty on ostettavissa koko sen koneiston turmelemisen hinnalla, jonka säännöllisestä toiminnasta riippuu nälänhädän ja työttömyyden voittaminen.

Kuvaavaa on se taistelu, jota tällä pohjalla on käyty viimeisen, rautateiden johtoa koskevan dekreetin ympärillä, dekreetin, jolla eräille johtajille annettiin diktaattorinvaltuudet (eli „rajattomat” valtuudet)⁸⁶. Pikkuporvarillisen holtittomuuden tietoiset (suurimmalta osaltaan nähtävästi kuitenkin tietämättömät) edustajat ovat halunneet selittää „rajattomien” (s.o. diktaattorin-) valtuuksien myöntämisen eri henkilöille merkitsevän muka luopumista kollegisuudesta ja demokratismista sekä muista Neuvostovallan periaatteista. Siellä täällä vasemmistoeserrien keskuudessa on kehittynyt suorastaan huligaanimainen, s.o. rumiin vaistoihin ja pienomistukselliseen „kahmaista”-pyrkimykseen nojautuva, agitaatio diktaattorinvaltuuksia koskevaa dekreettiä vastaan. Ratkaistavanamme on todellakin tavattoman suurimerkityksinen kysymys: ensinnäkin, periaatteellinen kysymys, sopiiko yleensä rajattomilla diktaattorinvaltuuksilla varustettujen eri henkilöiden nimittäminen yhteen Neuvostovallan peruseriaatteiden kanssa; toiseksi,

missä suhteessa tämä tapaus — voidaan sanoa ennakkotapaus — on valtiovallan erikoistehtäviin tänä konkreettisenä ajankohtana. Kumpaakin kysymystä on tarkasteltava erittäin huolellisesti.

Historian kiistaton kokemus puhuu siitä, että vallankumouksellisten liikkeiden historiassa yksilödiktatuuri on hyvin usein ollut vallankumouksellisten luokkien diktatuurin ilmausta, ylläpitämistä ja toteuttamista. Yksilödiktatuuri sopi yhteen ainakin porvarillisen demokratismin kanssa. Mutta tässä kysymyksessä Neuvostovallan porvarilliset mustaajat samoin kuin heidän pikkuporvarilliset säästäjänsäkin ovat aina sangen ovelia: toisaalta he yksinkertaisesti julistavat Neuvostovallan joksikin tolkuttomuudeksi, anarkistisuudeksi, villiydeksi sivuuttaen samalla huolellisesti kaikki meidän historialliset rinnastuksemme ja ne teoreettiset todistusperusteemme, jotka osoittavat, että Neuvostot ovat demokratismin korkein muoto, enemmänkin: demokratismin *sosialistisen* muodon alkua; toisaalta he vaativat meiltä korkeampaa demokratiama kuin on porvarillinen demokratiama ja sanovat: yksilödiktatuuri ei kertakaikkiaan sovi yhteen teidän, bolshevistisen (s.o. ei porvarillisen, *vaan sosialistisen*) neuvostodemokratiama kanssa.

Tuollainen järkeily on kerrassaan keuhkoa järkeilyä. Ellemme ole anarkisteja, niin meidän on tunnustettava valtion, s.o. *pakotuksen* välttämättömyys kapitalismista sosialismiin siirryttäessä. Pakotuksen muodon määrää kyseisen vallankumouksellisen luokan kehitystaso, sitten sellaiset erikoisuuksikat kuin esimerkiksi pitkällisen taantumuksellisen sodan jälkeensä jättämä perintö ja vihdoin porvariston ja pikkuporvariston vastarinnan muodot. Siksi *ei ole* kerrassaan mitään periaatteellista ristiriitaa neuvostodemokratismin (s.o. sosialistisen demokratismin) ja yksilödiktatuurivallan soveltamisen välillä. Proletaarinen diktatuuri eroaa porvarillisesta siinä, että ensin mainittu suuntaa iskunsa riistävää vähemmistöä vastaan riistetyt enemmistön hyväksi, sitten siinä, että ensin mainittua toteuttavat — *yksilöidenkin kautta* — ei vain työtätekevät ja riistetyt joukot, vaan myös järjestöt, jotka on rakennettu siten, että ne voisivat juuri noita joukkoja herättää ja nostaa historialliseen luomistyöhön (neuvostolaitokset kuuluvat senlaatuisiin järjestöihin).

Toisen kysymyksen johdosta, nimenomaan yksilödiktatuurivallan merkityksestä tietyn ajankohdan erikoistehtävien kannalta katsoen, on sanottava, että kaikenlainen koneellinen suurteollisuus — s.o. juuri sosialismin aineellinen, tuotannollinen voimalähde ja perusta — vaatii satojen, tuhansien ja kymmenien tuhansien ihmisten yhteistä työtä suuntaavan *tahdon* ehdotonta ja tiukkaa *yhtenäisyyttä*. Se on ilmeisen välttämätöntä sekä teknilliseltä, taloudelliselta että historialliselta kannalta, ja kaikki, jotka ovat mietiskelleet sosialismia koskevia kysymyksiä, ovat aina tunnustaneet sen sosialismin ehdoksi. Mutta kuinka voidaan turvata mitä lujin tahdon yhtenäisyys? — Alistamalla tuhansien tahto yhden tahdon alaiseksi.

Kun yhteistyöhön osallistujat ovat ihanteellisen valveutuneita ja kurinalaisia, niin tämä alistaminen voi muistuttaa paremminkin kapellimestarin hillittyä johtoa. Se voi saada jyrkät diktatoriset muodot, jos ei ole ihanteellista kurinalaisuutta ja valveutuneisuutta. Mutta joka tapauksessa *ehdoton alistuminen* yhden tahtoon on tietenkin välttämätöntä, että koneellisen suurteollisuuden mallin mukaan järjestetyt työprosessit voisivat menestyä. Rautateillä se on kaksin, kolmin verroin välttämätöntä. Ja juuri tämä siirtyminen yhdestä poliittisesta tehtävästä toiseen, joka *ulkonaisesti* ei ole laisinkaan edellisen kaltainen, muodostaakin koko nykyisen ajankohdan erikoisuuden. Vallankumous on vastikään särkenyt hyvin vanhat, hyvin lujat, hyvin raskaat kahleet, joita joukot keppikurin pakottamana kantoivat. Niin oli eilen. Mutta tänään sama vallankumous juuri tämän vallankumouksen kehittämiseksi ja lujittamiseksi, juuri sosialismin etujen nimessä, vaatii joukkojen *ehdotonta alistumista* työprosessin johtajain *tahtoon*. Ymmärrettävää on, että tällainen siirtyminen ei ole heti ajateltavissa. Se on toteutettavissa vain mitä voimakkaimpien sysäysten, mullistusten ja vanhaan palaamisten hinnalla, kansaa uuteen johtavan proletaarisen etujoukon tarmon äärimmilleen jännittämisen hinnalla. Tätä eivät syvenny ajattelemaan ne, jotka ovat joutuneet „Novaja Zhizn”, „Vperjod”⁸⁷, „Delo Naroda” ja „Nash Vek”⁸⁸ lehtien poroporvarillisen hysterian valtaan.

Ottakaa työtätekevien ja riistettyjen joukkojen tavallisen keskitason edustajan mentaliteetti ja verratkaa sitä hänen yhteiskunnallisen elämänsä objektiivisiin, aineellisiin

oloihin. Ennen Lokakuun vallankumousta hän *ei* vielä nähnyt teoissa, että omistavat, riistävät luokat olisivat todellisuudessa jollakin tavalla ja todella vakavasti uhranneet jotain hänen hyväkseen, tehneet jonkin myönnytyksen hänen hyväkseen. Hän ei nähnyt *vielä*, että hänelle olisi annettu moneen kertaan luvattu maa ja vapaus, annettu rauha, luovuttu „suurvaltaisuuksien” ja salaisten suurvaltasopimusten tuottamista eduista, luovuttu pääomasta ja liikevoitoista hänen hyväkseen. Hän näki tämän vasta *sen jälkeen*, kun vuoden 1917 lokakuun 25 päivänä oli itse ottanut tämän kaiken väkivallalla ja kun hänen oli pakko samoin väkivaltaa käyttäen puolustaa sitä, mikä Kerenskeiltä, Gotseilta, Gegetshkoreilta, Dutoveilta, Korniloveilta oli otettu. Ymmärrettävää on, että koko hänen huomionsa, kaikki hänen pyrkimyksensä, kaikki hänen hengenvoimansa oli määrätyn ajan mittaan suunnattu vain siihen, että saisi hengähtää, suoristautua, päästä alkuun, käyttää lähimpiä saatavissa olevia elämän antimia, joita kukistetut riistäjät eivät olleet hänelle antaneet. Ymmärrettävää on, että tarvitaan tietty aika, ennenkuin tavallinen joukkojen edustaja itse ei ainoastaan näe, ei ainoastaan tule vakuuttuneeksi, vaan myös tuntee sen, että ei voida noin vain yksinkertaisesti „ottaa”, kahmaista, kiskaista, että se lisäisi rappioutilaa, johtaisi turmioon, Kornilovien palaamiseen. Vastaava murros tavallisten työtätekevien joukkojen elinoloissa (ja siis myös mentaliteetissa) on vasta alkamassa. Ja meidän tehtävänä, kommunistien (bolshevikkien) puolueen, riistettyjen vapauspyrkimysten tietoisien ilmaisijain tehtävänä on tajuta tämä murros, käsittää sen välttämättömyys, asettua uupunuiden ja väsyneinä ulospääsyä etsivien joukkojen johtoon, ohjata ne oikealle tielle, työkurin noudattamisen tielle, sille tielle, että sopusoinnussa ratkaistaisiin työoloja käsittelevien joukkokokousten pitämistä *koskevat* tehtävät ja ne tehtävät, jotka koskevat ehdotonta alistumista neuvostojohtajan, diktaattorin, tahtoon työn *aikana*.

Porvarit, menshevikit, novajazhiznilaiset, jotka näkevät kaikkialla vain kaaosta, tolkuttomuutta ja pienomistajan egoismin purkauksia, pilkkaavat „joukkokokousten pitoa” ja usein ärhentelevät kiukkuisesti sen johdosta. Mutta ilman joukkokokousten pitämistä sorretut joukot eivät olisi koskaan voineet siirtyä riistäjien pakolla pystyttämästä

kurista tietoiseen ja vapaaehtoiseen kuriin. Joukkokokousten pito, se onkin työtätekevien todellista demokratismia, niiden suoristautumista, niiden heräämistä uuteen elämään, niiden ensimmäisiä askeleita sillä työsaralla, jonka he itse ovat raivanneet kyykäärmeistä (riistäjistä, imperialisteista, tilanherroista, kapitalisteista) ja jonka he haluavat itse oppia kunnostamaan omalla tavallaan ja itseään varten, oman *Neuvostovaltansa* periaatteiden eikä vieraan vallan, herrasvallan, porvarisvallan periaatteiden pohjalla. Tarvittiin nimenomaan lokakuussa saatua työtätekevien voittoa riistäjistä, tarvittiin kokonainen historiallinen kausi, jonka kuluessa työtätekevät itse alustavasti käsitelivät uusia elämän ehtoja ja uusia tehtäviä, ennenkuin kävi mahdolliseksi siirtyä pysyvästi työkurin korkeampiin muotoihin, ennenkuin ajatus proletariaatin diktatuurin välttämättömyydestä tuli tietoisesti omaksutuksi ja ennenkuin Neuvostovaltan edustajain määräyksiin alettiin ehdottomasti alistua työaikana.

Tämä siirtyminen on nyt alkanut.

Me ratkaisimme menestyksellisesti vallankumouksen ensimmäisen tehtävän, me näimme, kuinka työtätekevät joukot toteuttivat vallankumouksen menestyksen perusehdon: yhdistivät voimainponnistuksensa riistäjiä vastaan niiden kukistamiseksi. Sellaiset vaiheet, kuin lokakuu 1905, helmikuu ja lokakuu 1917, ovat merkitykseltään maailmanhistoriallisia.

Me ratkaisimme menestyksellisesti vallankumouksen toisen tehtävän: juuri niiden yhteiskunnan „pohjakerrosten” herättämisen ja nostamisen toimintaan, jotka riistäjät olivat syösseet alas ja jotka vasta vuoden 1917 lokakuun 25 päivän jälkeen saivat täyden vapauden likvidoida ne ja ryhtyä tutustumaan asioihin ja järjestämään niitä omalla tavallaan. Juuri sorreтуimpien ja poljetuimpien, valmentumattomimpien työtätekevien joukkojen kokoustenpito, niiden siirtyminen bolshevikkien puolelle, niiden toimeenpanema oman neuvostojärjestyksen pystyttäminen kaikkialla, juuri se on vallankumouksen toinen suuri vaihe.

Alkaa kolmas vaihe. On vakaannutettava se, minkä olemme itse taistellen hankkineet, minkä olemme itse dekreeteillämme säätäneet, laillistaneet, käsitelleet, hahmotelleet,— vakaannutettava se *jokapäiväisen työkurin* pysyviin muotoihin. Tämä on vaikein, mutta samalla kiitollisin

tehtävä, sillä vain sen ratkaiseminen tuo meille sosialistisen järjestyksen. On opittava yhdistämään toisiinsa työtätekevien joukkojen myrskyinen, kevättulvan tavoin kuhuva, yli äyräittänsä pulppuava kokousdemokratismi ja *rautainen* kuri työaikana, *ehdoton alistuminen* yhden henkilön, neuvostojohtajan tahtoon työaikana.

Me emme ole vielä oppineet sitä

Mutta me opimme sen.

Eilen meitä uhkasi porvarillisen riiston restaurointi Kornilovien, Gotsien, Dutovien, Gegetshkorian, Bogajevskien hahmossa. Me voitimme heidät. Tämä restaurointi, tämä sama restaurointi uhkaa meitä tänään toisessa muodossa, pikkuporvarillisen alkuvoimaisen holtittomuuden ja anarkismin muodossa, pienomistajain „minun paitaani ei ole siinä pyykissä” kannan muodossa, tämän alkuvoimaisuuden tekemien, proletaarista kurinalaisuutta vastaan tekemien arkipäiväisten, pienten, mutta monilukuisten hyökkäilyjen ja päällekkäisten muodossa. Tämä alkuvoimainen pikkuporvarillinen anarkia meidän on voitettava ja me voitamme sen.

NEUVOSTO-ORGANISAATION KEHITTÄMINEN

Neuvostodemokratismiin — siis tässä tapauksessa konkreettisesti sovelletun *proletaarisen* demokratismiin — sosialistinen luonne on ensinnäkin siinä, että valitsijoina ovat työtätekevät ja riistetyt joukot, kun taas porvaristo on suljettu pois; toiseksi siinä, että kaikenlaiset byrokraattiset muodollisuudet ja rajoitukset vaaleissa on poistettu, joukot itse määräävät vaalien toimittamisen järjestyksen ja ajan ja voivat vapaasti kutsua pois valitsemansa edustajat; kolmanneksi siinä, että muodostuu työtätekevien etujoukon, suurteollisuusproletariaatin parhain joukkojärjestö, joka antaa proletariaatille mahdollisuuden johtaa mitä laajimpia riistettyjä joukkoja, vetää niitä mukaan itsenäiseen poliittiseen toimintaan, kasvattaa niitä poliittisesti niiden oman kokemuksen pohjalla, ja että täten siis on ensi kerran alettu päättäväisesti pyrkiä siihen, että todella *koko* väestö oppisi hallitsemaan ja alkaisi hallita.

Tällaisia ovat sen demokratismiin tärkeimmät erikoispiirteet, jota on alettu toteuttaa Venäjällä ja joka on korkeamman *tyypin* demokratismia, irtisanoutumista sen porvaril-

lisesta vääristelystä, siirtymistä sosialistiseen demokratismiin ja olosuhteisiin, joiden vallitessa valtio voi alkaa kuolla pois.

On selvää, että alkuvoimainen pikkuporvarillinen sektorsortoisuus (joka suuremmassa tai pienemmässä määrässä tulee *kiertämättä* ilmi *jokaisessa* proletaarisessa vallankumouksessa, ja meidän vallankumouksessamme se tulee ilmi erittäin voimakkaasti maan pikkuporvarillisen luonteen ja takapajuisuuden sekä taantumuksellisen sodan seurausten vuoksi) ei voi olla lyömättä leimaansa myös Neuvostoihin.

Neuvosto-organisaation ja Neuvostovallan kehittämiseksi on tehtävä väsymättä työtä. On olemassa pikkuporvarillinen pyrkimys tehdä Neuvoston jäsenistä „parlamentaarikkoja” tai sitten byrokraatteja. Sitä vastaan on taisteltava saamalla Neuvostojen *kaikki* jäsenet mukaan käytännölliseen hallintatyöhön. Useilla paikkakunnilla Neuvostojen osastot muuttuvat elimiksi, jotka vähitellen sulautuvat yhteen komissariaattien kanssa. Meidän päämääränämme on saada *köyhälistö kokonaisuudessaan* osallistumaan käytännöllisesti hallintaan, ja kaikki tämän päämäärän saavuttamiseen suunnatut toimenpiteet — sitä parempi, mitä moninaisempia ne ovat — on huolellisesti rekisteröitävä, niitä on tutkittava, systematisoitava, tarkistettava laajemman kokemuksen valossa ja annettava niille lain voima. Meidän päämääränämme on, että *jokainen* työtätekevä, tuotannollisen työn 8-tuntisen „oppitunnin” päätyttyä, suorittaisi *ilmaiseksi* valtiollisia velvollisuuksia: siirtyminen siihen on erittäin vaikea, mutta vain tässä siirtymisessä on sosialismin lopullisen lujittamisen tae. Muutoksen uutuus ja vaikeus aiheuttavat tietenkin runsaasti sellaisia toimenpiteitä, joita suoritetaan niin sanoaksemme tunnustelemalla, ne tuovat tullessaan runsaasti virheitä ja horjuntaa, — ilman sitä ei voi olla mitään ripeää eteenpäinmenoa. Niiden monien henkilöiden mielestä, jotka mielellään pitävät itseään sosialisteina, koko nykyisen tilanteen erikoisuus on siinä, että ihmiset ovat tottuneet asettamaan kapitalismin ja sosialismin abstraktisesti vastakkain ja ovat panneet niiden välille syvämietteisesti sanan: „hyppäys” (eräät, palauttaen mieleensä joitakin irrallisia lauseita siitä, mitä he ovat Engelsiltä lukee, ovat lisänneet vielä syvämietteisemmin: „hyppäys

välttämättömyyden valtakunnasta vapauden valtakuntaan”⁸⁹). Sitä, että sosialismin opettajat nimittivät „hyppäykseksi” maailmanhistorian murrosta siinä tapahtuvien käänteiden mielessä ja että tällaiset hyppäykset voivat kestää 10 vuotta ja kauemminkin, sitä ei osaa ajatella suurin osa niin sanotuista sosialisteista, jotka ovat „lukeneet kirjasta” jotakin sosialismista, mutta eivät ole koskaan vakavasti syventyneet kysymykseen. On luonnollista, että surullisen kuuluisan „sivistyneistön” keskuudesta nousee tällaisena aikana lukematon määrä vainajan surijoita: yksi suree Perustavaa kokousta, toinen — porvarillista kuria, kolmas — kapitalistista järjestelmää, neljäs — sivistynyttä tilanherraa, viides — imperialistista suurvaltaisuutta ja niin edelleen, ynnä muuta sellaista.

Suurten hyppäysten kauden todellinen merkitys on siinä, että vanhan sirpaleiden runsaus, kun niitä kertyy toisinaan nopeammin kuin uuden ituja (jotka eivät ole aina heti huomattavissa), vaatii kykyä erottaa kehityslinjassa eli kehityksen ketjussa sen, mikä siinä on kaikkein oleellisinta. Historiassa on hetkiä, jolloin vallankumouksen menestymiseksi on tärkeintä saada kasatuksi mahdollisimman paljon sirpaleita, s.o. murskata mahdollisimman paljon vanhoja laitoksia; on hetkiä, jolloin on jo riittävästi murskattu ja päiväjärjestykseen tulee „arkipäiväinen” (pikkuporvarillisen vallankumousmiehen mielestä „ikävä”) työ maaperän puhdistamiseksi sirpaleista; on hetkiä, jolloin tärkeintä on se, että huolellisesti vaalitaan uuden ituja, jotka kasvavat esille sirpaleiden alta maaperässä, joka on vielä huonosti puhdistettu murskasorasta.

Ei riitä se, että ollaan vallankumousmies ja sosialismin kannattaja tai kommunisti yleensä. On osattava löytää kullakin erityisellä hetkellä se erityinen ketjun rengas, johon on kaikin voimin tartuttava, jotta voitaisiin pitää käsissä koko ketju ja valmistautua tarttumaan varmasti seuraavaan renkaaseen. Sitä paitsi näiden renkaiden järjestys, niiden muoto, niiden kytkeytyminen toisiinsa, niiden välinen ero tapausten historiallisessa ketjussa ei ole niin yksinkertainen eikä niin alkeellinen kuin tavallisessa sepän takomassa ketjussa.

Neuvostojen luja yhteys „kansaan”, siis työtätekeviin ja riistettyihin, tämän yhteyden joustavuus ja elastisuus turvaavat taistelun Neuvosto-organisaation byrokraattisia

vääristelyjä vastaan. Köyhälistö ei koskaan pidä „omina” laitoksinaan demokratisminsa puolesta maailman parhaimmankaan kapitalistisen tasavallan porvarillisia parlamentteja. Mutta Neuvostot ovat työläis- ja talonpoikaisjoukoille „omia” eikä vieraita. Nykyisille Scheidemannin tai, mikä on melkein samaa, Martovin kaltaisille „sosialidemokraateille” ovat Neuvostot yhtä vastenmielisiä kuin Turgeneville oli Dobroljubovin ja Tshernyshevskin talonpoikaisdemokratismi; säädyllinen porvarillinen parlamentti tai Perustava kokous vetää näitä sosialidemokraatteja puoleensa yhtä voimakkaasti kuin maltillinen monarkistinen ja aateline perustuslaki veti puoleensa Turgenevia 60 vuotta sitten.

Juuri Neuvostojen läheisyys työtätekevään „kansaan” luo edustajain poiskutsumisen ynnä muun alhaalta käsin toteutettavan valvonnan erikoismuodot, joita nykyään on erikoisen uutterasti kehitettävä. Esimerkiksi kaikkinaista tukea ja kannatusta ansaitsevat Kansanvalistusneuvostot, jotka ovat sellaisia aika-ajoittain koolle kutsuttavia neuvostovalitsijain ja heidän edustajainsa konferensseja, joissa käsitellään ja valvotaan tietyllä alalla tapahtuvaa neuvostoviranomaisten toimintaa. Ei ole mitään sen tyhempää kuin Neuvostojen muuttaminen joiksikin jähmettyneiksi ja omakohtaisiksi laitoksiksi. Mitä päättäväisimmin meidän on nykyään puollettava murtumattoman lujaa valtaa, yksilödiktatuuria *tietyissä työprosesseissa ja puhtaasti toimeenpanevaa* laatua olevien tehtävien täyttämässä tiettyinä hetkinä, sitä moninaisemmissa muodoissa on toteutettava valvontaa alhaalta käsin, jotta Neuvostovallan vääristelemisen pieninkin mahdollisuus tulisi paralysoiduksi, jotta byrokratismin rikkaruoho tulisi yhä uudestaan ja jatkuvasti kitketyksi pois.

YHTEENVETO

Tavattoman raskas, vaikea ja vaarallinen ulkopoliittinen asema; on luovittava ja peräännyttävä; tuskallisen hitaasti Lännessä kypsyvän vallankumouksen uusien purkausten odottamisen kausi; maan sisällä tapahtuvan verkkaisen rakennustyön ja ankaran voimainponnistuksen kausi, tiukan proletarisen kurinalaisuuden pitkäaikainen ja sitkeä taistelu alkuvoimaisen pikkuporvarillisen holtittomuuden

ja anarkismin uhkaavaa vaaraa vastaan,— sellaisia ovat lyhyesti sanoen sosialistisen vallankumouksen nykyisen erikoisvaiheen luonteenomaiset piirteet. Sellainen on se historiallisten tapahtumain ketjun rengas, johon meidän on nyt kaikin voimin tartuttava ollaksemme tehtäviemme tasalla siihen saakka, kunnes siirrytään seuraavaan renkaaseen, joka vetää puoleensa erikoisella kirkkaudellaan, proletaarisen maailmanvallankumouksen voittojen kirkkaudella.

Koettakaapa verrata toisiinsa tavanomaista, yleistä „vallankumousmies”-käsitettä ja nykyisen vaiheen erikoisuuksista johtuvia tunnuksia: on luovittava, peräännyttävä, odoteltava, rakennettava verkalleen, tehtävä ankaria voimainponnistuksia, saatava aikaan tiukka kuri, ruoskittava holtittomuutta... Onko siis ihme, kun eräät „vallankumousmiehet” tämän kuullessaan joutuvat jalon suuttumuksen valtaan ja alkavat „ruoskia” meitä Lokakuun vallankumouksen perinteiden unohtamisesta, sovittelusta porvarillisten spesialistien kanssa, kompromisseista porvariston kanssa, pikkuporvarillisuudesta, reformismista ynnä muusta sellaisesta?

Näiden kvasi-vallankumouksellisten onnettomuus on siinä, että nekin heistä, jotka ovat maailman parhaimpien vaikutteiden elähdyttämiä ja ehdottomasti uskollisia sosialismin asialle, eivät käsitä sitä erikoista ja erittäin „epämiellyttävää” tilaa, joka oli kiertämättä läpikäytävä sellaisessa takapajuisessa maassa, jota taantumuksellinen ja onneton sota on raadellut ja jossa sosialistinen vallankumous on aloitettu paljon aikaisemmin kuin edistyneemmissä maissa; — eivätkä kestä lujina vaikean siirtymiskauden vaikeina hetkinä. On luonnollista, että *tämän* laatuisessa „virallisessa” oppositiossa meidän puolueitamme vastaan on „vasemmistoeserräin” puolue. Henkilökohtaisia poikkeuksia ryhmä- ja luokkatyypeistä tietysti on ja tulee aina olemaan. Mutta yhteiskunnalliset tyytit jäävät. Maassa, jossa pienomistajat ovat väestön valtavana enemmistönä puhtaasti proletaariseen väestöön verrattuna, tulee ehdottomasti ilmenemään — ja aika-ajoittain hyvinkin räikeästi — eroavuus proletaarisen ja pikkuporvarillisen vallankumousmiehen välillä. Viimeksi mainittu horjuu ja hoipertelee tapausten kulun jokaisessa käänteessä, hän siirtyy kiihkeästä vallankumouksellisuudesta maaliskuussa

1917 ylistämään „koalitiota” toukokuussa, vihaamaan bolshevikkeja (tahi suremaan heidän „seikkailupolitiikkaansa”) heinäkuussa, hän loittonee varovasti heistä lokakuun lopulla, kannattaa heitä joulukuussa,—vihdoin maaliskuussa ja huhtikuussa 1918 tällaiset tyypit useimmiten nyrpistävät halveksivasti nenäänsä ja sanovat: „En kuulu niihin, jotka laulavat ylistysvirttä „elimelliselle” työlle, käytännöllisyydelle ja asteittaiselle etenemiselle”.

Tällaisten tyyppien yhteiskunnallisena lähteenä on pikkuisäntä, joka on menettänyt malttinsa sodan kauhujen johdosta, odottamattoman köyhtymisen johdosta, nälänhädän ja rappiotilan aiheuttamien ennenkuulumattomien kärsimysten johdosta ja joka heittelehtii hysteerisesti sinne tänne etsien ulospääsyä ja pelastusta, horjuen toisaalta proletariaattiin luottamisen ja sen tukemisen ja toisaalta epätoivon purkausten välillä. On selvästi käsitettävä ja lujasti painettava mieleen, että tällaiselle yhteiskunnalliselle perustalle ei voida rakentaa mitään sosialismia. Työtätekeviä ja riistettyjä joukkoja voi johtaa vain luokka, joka kulkee horjumatta tietänsä, joka ei masennu eikä joudu epätoivoon vaikeimpienkaan, raskaimpienkaan, vaarallisimpienkaan siirtymisvaiheiden aikana. Me emme tarvitse hysteerisiä innostuksen puuskia. Me tarvitsemme proletariaatin rautaisten pataljoonain tahdikasta käyntiä.
